

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Χρόνια Πολλά

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 21°, Αρ. 84. Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020

”ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ”

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 21^ο, Τεύχος 84^ο, Οκτώβριος- Δεκέμβριος 2020
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθύντης: Π. Λεούσης

Συντακτική Επιτροπή: Π. Λεούσης, Δ. Βαρελάς

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση.

Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: “NO+ADO”, Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το γράμμα του προέδρου	1
Τα μπισκότα	2
Η διαδήλωση	4
Ο Διηπειρωτικός Σιδηρόδρομος των ΗΠΑ	6
Ονούφριος του Νεοκάστρου	7
Το ψυγείο	8
Ο καζουάριος	10
Τα φύλλα Αλεξανδρείας	11
Η ζωή στη Δυτική Ευρώπη τον 15ο αιώνα	12
Ζαχαροπλαστείο σε γραμματόσημο!	14
Τα γυναικεία χείλη & ο ρολός τους στη θηλυκότητα	15
Η “Πορεία θανάτου του Βαταν”	16
Μία Κάρτα Μάξιμουμ με υψηλό συμβολισμό	17
Το γκίνγκο	18
Ρετσινόλαδο ή καστορέλαιο	20
Η κούνια	22
Ο τάπιρος	23
Το όμποε	24
Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα	26
Το πυροφάνι	28
Κρύσταλλα Σβαρόφσκι	29
“Ανοικτή Επιστολή”: Διοικητική Αλληλογραφία	30
Αχ, αυτό το πλάνο: Η φτερωτή γοητεία (πουλιά)	33
Περσεάς και Ανδρομέδα	34
Ο κόλιανδρος	35
Το βαρέλι	36
Το ουίσκι	38
Η Ιταλία τιμά τα θύματα της Μαρφίας	40
Τα δικά μας και δικά σας νέα	41
Νέες εκδόσεις γραμ/μικρών Ελλάδας-Κύπρου	42
Η κουνουπιέρα	44

CONTENTS

Editorial	1
Cookies	2
The demonstration	4
The Intercontinental Railway of the USA	6
Onofrio of Neocastro	7
The refrigerator	8
The kazuaris	10
The leaves of Alexandria	11
Life in Western Europe in the 15th century	12
Confectionery on a stamp!	14
Female lips & their role in femininity	15
“The Death March of Bataan”	16
A Maximum Card with high symbolism	17
The gingo	18
Retsin oil or castor oil	20
The cradle	22
The tapir	23
The oboe	24
Federico Garcia Lorca	26
Fishing lamp	28
Swarovski crystals	29
“Open Letter”: Administrative mail	30
Thematic Plans: Plumy fascination (birds)	33
Perseus and Andromeda	34
The coriander	35
The barrel	36
The whisky	38
Italy honors Mafia's victims	40
Philatelic news	41
New stamp issues of Greece and Cyprus	42
The mosquito net	44

“THE THEMATIC PHILATELIST”

Quarterly Journal. Year 21th. No 84, October- December 2020

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, D. Varelas

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

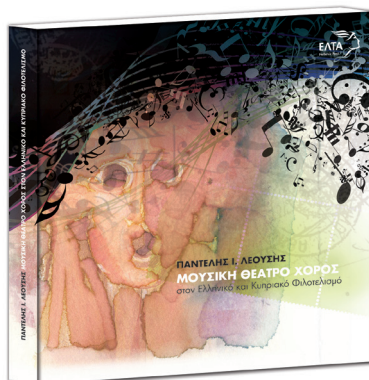
Λόγια & μουσική Π. Λεούση

Ύμνο για σένα θα τραγουδήσω, μικρό χαρτάκι χρωματιστό,
τις αρετές για να τιμήσω και για τα τόσα που σου χρωστώ.
Μικρό χαρτάκι, χάρη σε σένα γνώρισα φίλους, βρήκα χαρές,
γύρισα τόπους, κέρδισα επαίνους, ώρες εξάισιες, μοναδικές.
Μ' έμαθες στην έρευνα, στην τάξη, μ' έκανες πιο πλούσιο, πιο σοφό.
Πάντοτε μη βρέξει και μη στάξει σ' είχα, με τσιμπίδι και φακό!
Μήνυμα αγάπης κ' αδελφοσύνης στον κόσμο στέλνεις, ενωτικό,
πρέσβη της γνώσης και της ειρήνης, μικρό χαρτάκι, σ' ευχαριστώ.
Μικρό χαρτάκι αγαπημένο, με συντροφεύεις από παιδί.
Στις αρετές σου κεντώ και υπαίνω γνώση για τέχνη κι αισθητική.
Με ταξιδεύεις σ' άγνωστους κόσμους, μόρφωσης, γνώσης, πολιτισμού.
Κοντά σου βρίσκω καινούργιους δρόμους, στιγμές γαλήνης και στοχασμού...

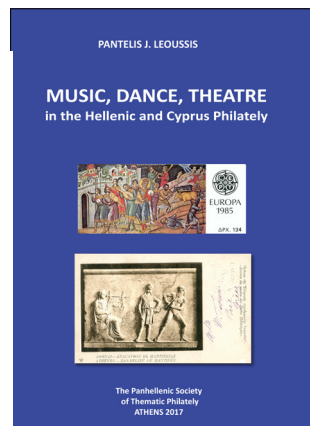
(Έκδοση του Συλλόγου μας)

BALKANFILA 2016 Χρυσό
ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση Ελληνικών Ταχυδρομείων)

BALKANFILA 2016 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση του Συλλόγου μας)

ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο
EFIRO 2019 (Ρουμανία) Χρυσό

Ο **“Θεματικός Φιλοτελιστής”** έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό, ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013
Μεγάλο Αργυρό, ΚΥΠΡΟΣ -ΕΛΛΑΔΑ 2014 Μεγάλο Αργυρό, EFIRO 2019 Μεγάλο Επίχρυσο

**Το γεγονός που όλοι περιμένουμε
και όλοι υποστηρίζουμε!**

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:
www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι.

Έμελλε να το ζήσουμε κι αυτό. Ο κορονοϊός απορύθμισε τον οργανωμένο φιλοτελισμό, όπως απορύθμισε τις περισσότερες κοινωνικές μας δραστηριότητες. Η μόνη ελπίδα μέχρι στιγμής για να επανέλθουμε στα εντευκτήρια, στις συγκεντρώσεις, στα συμβούλια, στις συνελεύσεις και στις άλλες προσφιλείς ομαδικές δράσεις μας, παραμένει ο εμβολιασμός.

Στο μεταξύ, τα ταχυδρομεία μας προβαίνουν σε εντυπωσιακές αλλαγές σε σχέση με τα γραμματόσημα. Η πιο πρόσφατη αφορά στην εμφάνιση των "ψηφιακών γραμματοσήμων"! Από τις 10 Δεκεμβρίου "το γνωστό σε όλους μας γραμματόσημο" μπορεί να αντικατασταθεί με το e-Stamp. Από ένα 12ψήφιο κωδικό, δηλαδή, τον οποίο θα αναγράφουμε στη θέση που επικολούσαμε τα γραμματόσημα, αφού προηγουμένως έχουμε καταβάλει το σχετικό τέλος μέσω χρεωστικής ή πιστωτικής κάρτας. Μετά από αυτό, το ταχυδρομικό κουτί της γειτονιάς θα περιμένει την επιστολή μας για τις περαιτέρω διαδικασίες.

Είναι αυτό μία πρώτη επίσημη επικύρωση του τέλους του γραμματοσήμου; Γνωρίζαμε βέβαια ότι τα γραμματόσημα εξακολουθούν να εκδίδονται χάριν των φιλοτελιστών και όχι της διαβίβασης της αλληλογραφίας, καθώς όλοι σχεδόν επικοινωνούμε, άμεσα και ατελώς, με τα διάφορα e-mail, skype, facebook κλπ. Είναι από καιρό παγκοσμίως γνωστό ότι το παραδοσιακό γραμματόσημο έχει από καιρό ξεπεραστεί από την τεχνολογική εξέλιξη και κρατιέται στη ζωή χάρη των φιλοτελικών εσόδων. Είναι όμως η πρώτη φορά που αυτή η αλήθεια επισημοποιείται με την εμφάνιση του e-Stamp. Κάτι που σημαίνει ότι προσδευτικά η εικόνα του γραμματοσήμου θα γίνει ακόμα πιο απόμακρη, αφού δεν θα μπαίνει σε κανένα στίτι και κανένα παιδικό μάτι δεν θα το αντικρίζει.

Άλλη αλλαγή είναι η κατάργηση της χρήσης γραμματοσήμων για την αποστολή δεμάτων και άλλων αντικειμένων. Ήταν κάτι που είχε ακουστεί από καιρό, αλλά η εφαρμογή του θα αρχίσει μέσα στο 2021. Πρόκειται για πρακτική που εφαρμόζεται από καιρό σε όλη σχεδόν την Ευρώπη και αποτελεί ένα ακόμη μικρό βήμα απαξίωσης του γραμματοσήμου.

Τέλος, χωρίς καμία διάθεση μεμψιμοιρίας, δεν θα μπορούσαμε να μη σχολιάσουμε αρνητικά την κυκλοφορία της σειράς "ειδικών προσωπικών γραμματοσήμων" (τι παραπειστικός τίτλος!) για τα 25 χρόνια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Τέσσερα φεγγε αυτοκόλλητων γραμματοσήμων με συνολικό κόστος 100 €, που μπορούν να γίνουν 90 για τους συνδρομητές! Αναρωτιέται κανείς για το πόσοι θα σπεύσουν να επωφεληθούν από αυτή την "δωλεαστική" προσφορά και πόσοι θα σπεύσουν να γίνουν νέοι συνδρομητές, ώστε να επωφελοούνται στο μέλλον από ένα τέτοιο δέλεαρ!

Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι αυτή η ενέργεια των ΕΛΤΑ ήταν άστοχη. 100 ή 90 € για μία έκδοση είναι ποσό πρωτοφανές, που αντί να προσελκύει νέους φιλοτελιστές, απωθεί αντίθετα και κάποιους από τους λίγους παλιούς που έχουν απομείνει.

Εμείς θα γιορτάσουμε τον ερχομό του νέου χρόνου, έστω και ως "έγκλειστοι", ελπίζοντας ότι θα είναι αυτός που θα μας απαλλάξει από τα προβλήματα που μας κληροδότησε ο παλιός. Και ας επωφεληθούμε από την αναγκαστική απραξία για να ολοκληρώσουμε ή να βελτιώσουμε τις συλλογές μας για τη NOTOS 2021 που μας περιμένει.

Καλή χρονιά σε όλους.

Ο Πρόεδρος

Τα μπισκότα

Η λέξη Μπισκότο προέρχεται από τα ιταλικά και σημαίνει bis (δύο φορές) + cotto (ψημένο). Στα λατινικά λέγεται "panis biscotus" (άρτος ψημένος δύο φορές).

Σύμφωνα με την παράδοση, η πρώτη μορφή μπισκότου εμφανίστηκε στην Κίνα πριν περίπου 10.000 χρόνια. Οι Κινέζοι παρασκεύαζαν ξηρές πίτες από ρύζι, σουσάμι και φρούτα. Υπάρχουν επίσης αναφορές ότι οι Ασσύριοι παρασκεύαζαν ένα λεπτό παξιμάδι από ζύμη κριθαριού και σιταριού, που το τοποθετούσαν σε πήλινα βάζα και το ζέσταιναν στη θράκα.

Πολύ αργότερα, σε αιγυπτιακό τάφο του 2.500 π.Χ., υπάρχουν απεικονίσεις εργατών που συνδουλίζουν τη φωτιά ενός φούρνου στον οποίο ψήνονται παξιμάδια.

Το μπισκότο ξεκίνησε ως συμπυκνωμένη τροφή παραπλήσια του ψωμιού, ικανή να διατηρείται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ήταν η γαλέτα των προϊστορικών χρόνων. Στη διαδρομή προστέθηκε μέλι και έγινε ιδιότυπο γλύκισμα με πλήθος παραλλαγών και εντυπωσιακή ποικιλία συστατικών.

Στους αρχαίους χρόνους συναντάμε στην ελληνική κουζίνα παρασκευάσματα με συστατικά το αλεύρι, το λάδι, το γάλα και το μέλι. Την ίδια διατροφική συνήθεια συναντάμε και στους Ρωμαίους, όπου τα αρτοποιεία παρασκεύαζαν ανάμεσα στα διάφορα είδη ψωμιού κι έναν χαρακτηριστικό τύπο, τον "στρατιωτικό άρτο" ή

"άρτο του ναυτικού". Ήταν φτιαγμένος από αλεύρι το οποίο άφηναν να μουσκέψει στο νερό επί τριάντα μέρες χωρίς να χρησιμοποιούν ούτε αλάτι ούτε μαγιά, και στη συνέχεια το έψηναν δυο φορές, για να μπορέσει να διατηρηθεί επί μακρόν. Για μεγάλης διάρκειας ταξίδια, η ζύμη ψηνόταν μέχρι και τέσσερις φορές.

Η συμπυκνωμένη σε σχετικά μικρό όγκο μεγάλη θρεπτική αξία του παρασκευάσματος αυτού, διευκόλυε την τροφοδοσία του στρατού στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Τρεις γαλέτες ψωμιού-μπισκότου ήταν η ημερήσια μερίδα των στρατιωτών. Η διάρκεια συντήρησής τους ήταν περίπου ένας χρόνος, με την προϋπόθεση πως ήταν καλά προστατευμένες από την υγρασία σε μεταλλικά κουτιά.

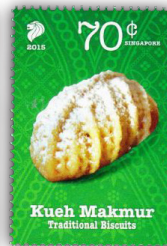
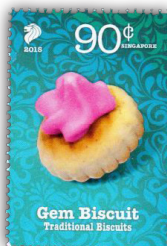
Σε ελληνικές μαγειρικές και διαφημίσεις των τελών του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα συναντάμε την ονομασία "δίπυρον", "δίπυρίτης άρτος" και "πλακούντας".

Ωστόσο, η παλαιότερη αναφορά στα μπισκότα στις αγγλοσαξονικές χώρες συναντάται το 1577. Αναφέρεται πως η τροφή των ναυτικών ενός συγκεκριμένου πλοίου ήταν μια λίβρα μπισκότα και ένα γαλόνι μπίρα ημερησίως.

Με τον καιρό, στο αρχικό μείγμα δημητριακών προστέθηκαν διάφορα άλλα συστατικά, όπως ζάχαρη, λιπαρές ουσίες, αυγά, σοκολάτα, φρούτα και άλλα, δημιουργώντας μια τεράστια ποικιλία συ-

Τρελαίνονται τα παιδιά για μπισκότα και κουλουράκια

νταγών για μπισκότα, τόσο σε γεύση και υφή, όσο και σε σχήμα.

Έχουν ανακαλυφθεί στις Ινδίες, τη Μεσοποταμία, την Αίγυπτο και την Αρχαία Ελλάδα πήλινα σκεύη και φόρμες ζαχαροπλαστικής σε σχήμα διαφόρων ζωικών και φυτικών μοτίβων, ή και με διακοσμήσεις από σκηνές της καθημερινής ζωής, μαρτυρώντας την ύπαρξη μιας ιδιαίτερης λαϊκής τέχνης.

Η ζαχαροπλαστική από νωρίς συνδέθηκε με τον εορτασμό των γεγονότων της ζωής, με θρησκευτικές επετείους, την αλλαγή των εποχών, κοινωνικά γεγονότα κ.ά.

Με τον Χριστιανισμό παρουσιάστηκαν οι πρώτες "συμβολικές μήτρες", όπως το Άστρο της Βηθλεέμ. Αργότερα οι φόρμες πολλαπλασιάστηκαν και δημιουργήθηκε πληθώρα εφήμερων λαϊκών καλλιτεχνημάτων για γενέθλια, γάμους, βαφτίσεις, για κρέμασμα στο Χριστουγεννιάτικο δέντρο. κλπ. Στην Ευρώπη, το αρραβωνιασμένο ζευγάρι έπρεπε να δώσει το πρώτο του φιλί πάνω από ένα μπισκότο.

Μετά τον 15ο αιώνα η ζάχαρη αρχίζει προοδευτικά να αντικαθιστά το μέλι, καθώς η κοινωνία άρχισε να έλκεται από την πολυτέλεια.

Η σοκολάτα μπήκε στις διαιτητικές συνήθειες στα τέλη του 17ου αιώνα και χρησιμοποιήθηκε τόσο σαν άρωμα όσο και σαν

κύρια ύλη σε πολλά ζαχαρώδη παρασκευάσματα. Τα μπισκότα δεν ξέφυγαν από τον κανόνα, για να φθάσουν στα μπισκότα με επίστρωση σοκολάτας και στα cookies των ημερών μας.

Ο 18ος αιώνας του διαφωτισμού χαρακτηρίστηκε από πολλούς σαν "ο λαίμαργος αιώνας". Τότε γεννήθηκε "η τέχνη του ζαχαροπλάστη με τον μικρό φούρνο", που κατέστησε τη γαλλική ζαχαροπλαστική φημισμένη παγκοσμίως. Τα "πι-φουρ", αυτά τα μικρά, εύθραυστα, τραγανιστά γλυκίσματα έκαναν την παρθενική τους εμφάνιση και κατέκτησαν αμέσως την αγορά. Λίγο αργότερα

παρασκευάστηκαν για πρώτη φορά και καθιερώθηκαν τα "παξιμάδια-biscuits", τα γνωστά μας crackers.

Από τον 19ο αιώνα και έκτοτε, με την εξάπλωση της αγγλικής συνήθειας του απογευματινού τσαγιού, με την εμφάνιση των "petit beurre" στη Νάντη της Γαλλίας, με τις επινοήσεις μπισκότων-σάντουιτς, τις γεμίσεις σοκολάτας, βανίλιας, φράουλας, βερίκοκου κ.ά., η παραγωγή μπισκότων γιγαντώθηκε σε όλο τον κόσμο, ιδρύθηκαν μεγάλες διεθνείς βιομηχανικές μονάδες και πολλά νέα προϊόντα έκαναν την εμφάνισή τους, ικανοποιώντας ακόμα και τα πιο απαιτητικά γούστα.

Το κρακερ είναι είδος μπισκότου.

Εορταστικά μπισκότα

Στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο η μπισκοτοποιία τάχθηκε στην εξυπηρέτηση των αναγκών των μαχόμενων λαών. Τα μεγαλύτερα εργοστάσια μπισκότων παρήγαγαν "το ψωμί του πολέμου", απαραίτητο για τους μαχητές, τους πληγωμένους και τους αιχμαλώτους.

"Παπαδοπούλου" από το 1880, "Gentillini" 1934, "Mattei" 1858 και Swallow & Ariell's από παλιά!

Π. Α.

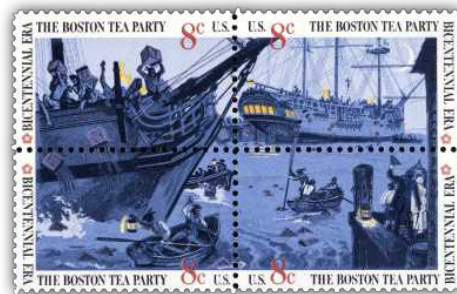

Η διαχρονικά πιο γνωστή διεκδίκηση παντός είδους αιτημάτων από κοινωνικές ομάδες είναι αναμφισβήτητα η διαδήλωση. Σαν διαδήλωση μπορούμε να οριοθετήσουμε την μαζική ομαδική δράση ανθρώπων για τη διεκδίκηση ενός αιτήματος ή για την διαμαρτυρία ενάντια σε μια αιτία που προκαλεί ανησυχία στην κοινωνία. Η διαδήλωση συνίσταται στο περπάτημα σε ένα σχηματισμό μαζικής πορείας και είτε αρχίζει είτε συναντιέται σε ένα καθορισμένο τελικό σημείο, είτε για να διαμαρτυρηθεί είτε να διεκδικήσει είτε για να ακούσει ομιλητές, οι οποίοι οργάνωσαν την κινητοποίηση.

Υπάρχουν ειρηνικές διαδηλώσεις, όπως και μαχητικές διαδηλώσεις, οι οποίες καταλήγουν σε συγκρούσεις με τις δυνάμεις των σωμάτων ασφαλείας, πολλές φορές με φθορές σε περιουσία, ιδιωτική ή δημόσια, αλλά και, σε ακραίες περιπτώσεις, σε ανθρωποκτονίες και λιτσαρίσματα. Συνοδεύονται με πλακάτ, όπου αναγράφονται συνθήματα ή αιτήματα από τους διαδηλωτές, αρκετές φορές με τραγούδια και συντονισμένα ηχητικά συνθήματα, τα οποία επαναλαμβάνουν οι διαδηλωτές.

Διαδηλώσεις γίνονται τόσο σε εύπορες όσο και φτωχές χώρες με διαφορετικά αιτήματα, παντός είδους. Είναι γνωστή η ρήση του διακεκριμένου ιστορικού Έρικ Χομπσμπάουμ για τις διαδηλώσεις

Διαδηλωτές ρίχνουν στη θάλασσα δέματα τσαγιού.

1

2

3

3α

: "Δίπλα στο σεξ, η δραστηριότητα που συνδυάζει τη σωματική εμπειρία και το έντονο συναίσθημα στον υψηλότερο βαθμό είναι η συμμετοχή σε μια μαζική διαδήλωση"

Από τις πρώτες οργανωμένες διαδηλώσεις της νεότερης εποχής είναι εκείνη του χειμώνα του 1773 στη Βοστώνη, όπου πλήθος δια-

δηλωτών ένα τσουχερό απόγευμα του Δεκεμβρίου συγκεντρώθηκε στο λιμάνι της πόλης προκειμένου να μην αφήσουν το πλοίο που μετέφερε τσάι από την ανατολική Ινδία να περάσει. Στόχος ήταν η κατάργηση του μονοπωλίου του εμπορίου τσαγιού, το οποίο μέχρι τότε ανήκε αποκλειστικά στην East India Company. Αυτή η μικρή επανάσταση ήταν σημαντική, γιατί πρόκειται για ένα από τα γεγονότα που οδήγησαν τελικά στην Αμερικανική Ανεξαρτησία (Εικ. 1).

Την ιστορία έχουν σημαδέψει πολλές σημαντικές διαδηλώσεις, μεταξύ των οποίων :

Την 1η Μαΐου το 1886 τα συνδικάτα των εργατών στο Σικάγο επαναστάτησαν διεκδικώντας οκτώωρο και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Οι οικογένειες των εργατών ξεκίνησαν για να διαδηλώσουν ειρηνικά στην πλατεία Haymarket. Τελικά συνελήφθησαν οκτώ διαδηλωτές για τους οποίους έγινε δίκη. Τέσσερις από αυτούς καταδικάστηκαν σε θάνατο ενώ ο άλλος αυτοκτόνησε εντός

της φυλακής. Η προβολή της δίκης σε παγκόσμιο επίπεδο έβαλε τα θεμέλια της Εργατικής Πρωτομαγιάς ως εργατικής γιορτής (Εικ. 2).

Οι Σουφραζέτες στις αρχές του 20ού αιώνα άρχισαν να ζητούν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες και κυρίως δικαίωμα ψήφου. Οι διαδηλώσεις ήταν πολλές και με θύματα. Το γυναικείο κίνημα ψηφοφορίας πραγματοποιήσε επίσης τεράστιες διαδηλώσεις, η πρώτη και μεγαλύτερη από τις οποίες έγινε το 1908. Η εφημερίδα Times ανέφερε ότι συμμετείχαν 750.000 άτομα. Τελικά στις 6 Φεβρουαρίου 1918, πέρασε η Νομοθετική Πράξη της Εκπροσώπησης των Πολιτών, η οποία εκχωρούσε δικαίωμα ψήφου σε γυναίκες άνω των 30 που πληρούσαν τα ελάχιστα κριτήρια περιουσίας (Εικ. 3, 3α).

Μία από τις πιο σημαντικές κινήσεις για την ανεξαρτησία της Ινδίας από τη Βρετανία, ήταν η πορεία του αλατιού. Οι Ινδοί δεν μπορούσαν να εξαγούν το αλάτι τους. Έπρεπε να το αγοράζουν από την Αγγλία επεξεργασμένο σε πολύ πιο υψηλή τιμή. Τον Μάρτιο του 1930 ο Μαχάτμα Γκάντι ξεκίνησε μια πορεία 24 ημερών από το Αχμενταμπάντ στο Ντάντι, μαζεύοντας κόσμο στη διαδρομή. Όλοι μαζί βούτηξαν στη θάλασσα για να βγάλουν αλάτι. Περισσότεροι από 80.000 άνθρωποι κατέληξαν στη φυλακή για αυτή τους την πράξη (Εικ.4).

Στις 27 Φεβρουαρίου 1962, άντρες, γυναίκες και παιδιά κινητοποιήθηκαν σχηματίζοντας μια μαζική πορεία στην στους δρόμους της Αλγερινής πόλης Ouargla, πρωτεύσας της ομώνυμης περιοχής της Σαχάρας, εκφράζοντας έτσι τη δέσμευσή τους για την ανεξαρτησία της χώρας

και την ακεραιότητα του εδάφους της Αλγερίας, με τη Σαχάρα ως αδιαχώριστο μέρος της. Το αίτημα ήταν μακροχρόνιο, αλλά οι αποικιακές αρχές αρνούταν επίμονα (Εικ.5).

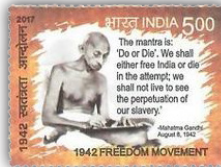
Στις 28 Αυγούστου 1963 ο λόγος του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ "I have a dream" έμεινε στην ιστορία. Στην ειρηνική αυτή συγκέντρωση μαζεύτηκαν περισσότεροι από 200.000 άνθρωποι με

στόχο να βρεθούν με τον πρόεδρο Τζον Φ. Κένεντι και να διεκδικήσουν ίσα δικαιώματα (Εικ. 6).

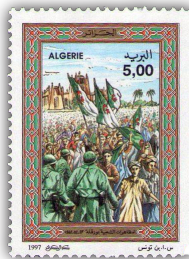
Τα γαλλικά "γεγονότα του Μαΐου 1968" πυροδότησαν χρόνια ριζοσπαστικών αγώνων σε όλο τον κόσμο. Μετά την κατάληψη του Πανεπιστημίου της Σορβόνης στο Παρίσι, η μεγαλύτερη φοιτητική ένωση στη Γαλλία και η ένωση καθηγητών πανεπιστημίου κάλεσαν διαδήλωση για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην αστυνομική δράση. Πάνω από 20.000 μαθητές, δάσκαλοι και υποστηρικτές εμφανίστηκαν φωνάζοντας "Σορβόνη για τους μαθητές" και "Κάτω η αστυνομική καταστολή". Η κατάσταση άλλαξε όταν οι διαδηλωτές πλησίασαν το πανεπιστήμιο. Η αστυνομία επιτέθηκε με απροσδόκητη αγριότητα, και η δράση τους πυροδότησε "μια πραγματική μάχη. Η

αντιπαράθεση οδήγησε σε ένα μήνα διαμαρτυρίας και τη μεγαλύτερη γενική απεργία στην ιστορία (Εικ. 7).

Εντυπωσιακά μεγάλη ήταν και η παρισινή διαδήλωση με σύνθημα "Είμαι ο Τσάρλι" (Je suis Charlie) που πραγματοποιήθηκε μετά από την τρομοκρατική επίθεση της 7ης Ιανουαρίου 2015, κατά την οποία σκοτώθηκαν δώδεκα άνθρωποι στα γραφεία

4

5

6

7

της γαλλικής σατιρικής εβδομαδιαίας εφημερίδας Charlie Hebdo. Μία διαδήλωση διαμαρτυρίας και υπο-

8

στηρικτική της ελευθερίας του λόγου και αντίστασης στις ένοπλες απειλές (Εικ. 8).

Η ιστορία των διαδηλώσεων είναι ατελείωτη. Τα λαϊκά, κυρίως, στρώματα όλο και περισσότερο καταφεύγουν σε μαζικές διαδηλώσεις για την καλύτερευση των συνθηκών της ζωής τους και τη διεκδίκηση κοινωνικών δικαιωμάτων στην υγεία, στην

9

10

παιδεία, στην εργασία κλπ. Ο 21ος αιώνας έχει ήδη καταγράψει μεγάλες διαδηλώσεις (ενδεικτικά, τα κίτρινα γιλέκα στην Γαλλία, αγανακτισμένοι στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα κινήματα των αφροαμερικανών κατά της αστυνομικής καταστολής κλπ) που σημάδεψαν ήδη τις δύο πρώτες δεκαετίες. Οι διαδηλώσεις, μικρές και μεγάλες αποτελούν πλέον μέσον κοινωνικής αντίδρασης και αποτελούν μέρος της ζωής μας (Εικ. 9, 10).

Δημήτρης Βαρελάς

Ο Διηπειρωτικός Σιδηρόδρομος των ΗΠΑ

Στις 10 Μαΐου 2019, η Ταχυδρομική Υπηρεσία των ΗΠΑ γιόρτασε την 150η επέτειο ενός

Η διαδρομή με άμαξες διακούσε πολύ και υπήρχε συχνά το εμπόδιο των Ινδιάνων. Δεξιά, η δυτική διαδρομή.

από τα μεγαλύτερα τεχνολογικά επιτεύγματα του 19ου αιώνα: την ολοκλήρωση του διηπειρωτικού σιδηροδρόμου. Η σύνδεση της ανατολικής ακτής με τη δυτική ήταν από καιρό ένα όνειρο. Μέχρι την ολοκλήρωση του διηπειρωτικού σιδηροδρόμου υπήρχαν μόνο τρεις επιλογές. Η οδική διαδρομή με άμαξες (Oregon Trail) που μπορούσε να διαρκέσει μή-

νες, η διαδρομή με απο όπου περνούσε το τρένο.

του ισθμού του Πανamá που είχε διάρκεια από 45 έως 55 ημέρες, και ο περίπλους της Γης του Πυρός της Νότιας Αμερικής που θα μπορούσε να διαρκέσει περίπου 200 ημέρες. Με την ολοκλήρωση του διηπειρωτικού σιδηροδρόμου, τα ακτοπλοϊκά ταξίδια ήταν τώρα φθηνότερα και μπορούσαν να ολοκληρωθούν σε ημέρες αντί σε μήνες. Η ολοκλήρωση αυτού του κολοσσιαί-

Η στιγμή της συνάντησης των δύο τρένων

ου έργου ήταν πραγματικά ένα ιστορικό γεγονός που έφερε επανάσταση στα ταξίδια, στην αποίκηση της Δύσης και στο αμερικανικό εμπόριο.

Λ. Τ.

Ένας λίγο γνωστός Έλληνας αγιογράφος

Ονούφριος του Νεοκάστρου

Ο Ονούφριος του Νεοκάστρου (Ονούφρι αλβανικά) ήταν Ορθόδοξος εικονογράφος και αρχιερέας του Ελμπασάν, ο οποίος δραστηριοποιήθηκε τον 16ο αιώνα στη νότια Αλβανία και τη νοτιοδυτική Μακεδονία. Τα έργα του χαρακτηρίζονται από μεταβυζαντινή και βενετσιάνικη επιρροή. Φιλοτέχνησε επίσης πορτρέτα, τοπία και εκκλησίες.

Λίγα είναι γνωστά με βεβαιότητα για τη ζωή του, καθώς η ύπαρξή του έγινε γνωστή μόνο στις αρχές του 20ού αιώνα. Όσον αφορά τη γενέτειρά του, σώθηκε μόνο μια επιγραφή στην εκκλησία των Αγίων Αποστόλων κοντά στην Καστοριά.

Ο Ονούφριος πιστεύεται ότι γεννήθηκε στις αρχές του 16ου αιώνα είτε στην περιοχή του Μπεράτι (στη σημερινή Αλβανία), είτε κοντά στην Καστοριά ή τα Γρεβενά. Το επίθετο "Αργίτης", το οποίο εμφανίζεται σε μία μόνο τοιχογραφία κοντά στην Καστοριά, ίσως σημαίνει ότι γεννήθηκε στο Άργος.

Οι άσπογες ελληνικές καλλιγραφικές επιγραφές του είναι ένδειξη της ελληνικής καταγωγής του και των εξαιρετικών σπουδών που έκανε στη Βενετία, όπου ήταν και μέλος της εκεί Ελληνικής Αδελφότητας.

Εργάστηκε στο Μπεράτι και ενδεχομένως στη Βενετία, μέχρι το 1547. Στη συνέχεια εργάστηκε τόσο στο Μπεράτι όσο και στην Καστοριά και το 1555 στο Σελκάν, κοντά στο Ελμπασάν και ίσως στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου κοντά στο Πριλέπ (Βόρεια Μακεδονία). Μετά

το 1554, έζησε και ζωγράφησε στο χωριό Valsh.

Σε αρκετές εκκλησίες τα έργα του υπογράφονται με τον τίτλο "Πρωτοπαππός", ως ένδειξη της ανώτερης θέσης που κατείχε στην ιεραρχία της Εκκλησίας. Ωστόσο, η υπογραφή του δεν έχει διατηρηθεί σε όλες τις εικόνες που του έχουν αποδοθεί, όπως η εικόνα "Δωδεκάορτον", η οποία φυλάσσεται στο Εθνικό Μουσείο Μεσαιωνικής Τέχνης της Κορυτσάς.

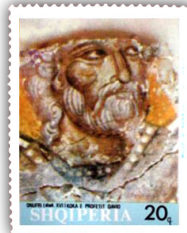
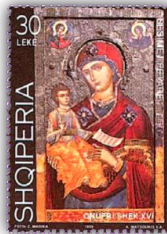
Ο Ονούφριος εισήγαγε μεγαλύτερο ρεαλισμό και ατομικότητα στις εκφράσεις των προσώπων, σπάζοντας την αυστηρή συμβατικότητα της εποχής.

Το έργο του χαρακτηρίζεται από την έντονη χρήση των χρωμάτων και τη χρήση φυσικών χρωστικών. Ήταν ο πρώτος που εισήγαγε το ροζ χρώμα στην εικονογραφία. Το μυστικό αυτού του χρώματος δεν μαθεύτηκε ποτέ και πέθανε μαζί του.

Σύμφωνα με μελετητές του έργου του Ονούφριου, αυτό επηρεάστηκε σημαντικά από τη δυτική τέχνη, αποτέλεσμα της παραμονής του στη Βενετία ως μέλους της τοπικής ελληνικής αδελφότητας. Ωστόσο, ο Μανώλης Χατζηδάκης ισχυρίζεται ότι τα δυτικά ίχνη είναι ελάχιστα και μπορούν να εξηγηθούν λόγω της επαφής του με τις αγιογραφίες της Κρητικής Σχολής.

Ο Ονούφρι ίδρυσε σχολή ζωγραφικής στο Μπεράτι, η οποία μετά το θάνατό του πέρασε στον γιο του Νικόλαο.

Λ. Τ.

Ο βασιλιάς Δαυίδ

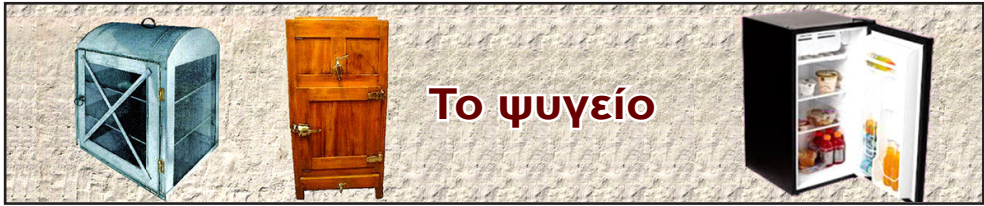
Η Αγία Κυριακή

Ο Άγιος Γεώργιος

Η Αγία Βαρβάρα

Το ψυγείο

Πριν από την εφεύρεση του ψυγείου, οι άνθρωποι που ζούσαν σε περιοχές όπου το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου υπήρχαν χιόνια και πάγοι, συντηρούσαν τα τρόφιμά τους με φυσικό τρόπο. Ακόμα και σήμερα, πληθυσμοί που ζουν σε μεγάλα υψόμετρα ή κοντά στους πόλους, χρησιμοποιούν αυτή τη μέθοδο.

Τα χρόνια πριν τον τελευταίο πόλεμο, ρόλο "ψυγείου" έπαιζε και το λεγόμενο "φανάρι".

Ήταν πολύ ελαφρύ, κατασκευασμένο με μεταλλικό ή πλαστικό σκελετό, καλυπτόταν γύρω-γύρω από σίτα και είχε πόρτα και δύο ράφια για να τοποθετούνται τα διάφορα τρόφιμα, κυρίως μαγειρεμένα φαγητά της περασμένης ημέρας. Το φανάρι κρεμιόταν είτε στη σκιά, έξω στην αυλή, είτε ψηλά, στον τοίχο της κουζίνας. Ο ρόλος του ήταν να επιτρέπει τον αερισμό του περιεχομένου του και να το προστατεύεται από έντομα, τρωκτικά και γάτες.

Ακολούθησε το -σε όλους γνωστό- ψυγείο πάγου. Τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν όταν οι νοικοκυρές συστηματικά χρησιμοποιούσαν τις παγωνιέρες. Η ψυκτική τους ικανότητα διαρκούσε μέχρι να λιώσει ο πάγος, συνήθως μία μέρα...

Τα νερά που έτρεχαν προς τα κάτω, έψυχαν τις λαμαρινένιες επιφάνειες. Στο κάτω μέρος υπήρχαν ράφια, όπου τοποθετούσαν τα τρόφιμα και τα ποτά, διατηρώντας τα παγωμένα.

Κάτω κάτω υπήρχε ο συλλέκτης των νε-

ρών. Ένα συρταράκι όπου έτρεχαν τα νερά από τον πάγο, και οι νοικοκυρές το άδειαζαν κάθε τόσο για να μην πλημυρίσει.

Το πρώτο σύστημα ψύξης με απορρόφηση αερίων αμμωνίας διαλυμένης σε νερό αναπτύχθηκε από τον Γάλλο Ferdinand Carré το 1859 και κατοχυρώθηκε με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας το 1860. Την μέθοδο υγροποίησης αερίων του Carré βελτίωσε ο Γερμανός καθηγητής μηχανικής Carl von Linde το 1876, καθιστώντας δυνατή τη χρήση ως ψυκτικά αερίων όπως η αμμωνία, το διοξείδιο του θείου και το χλωρομεθάνιο, που χρησιμοποιήθηκαν ευρέως μέχρι τα τέλη 1920.

Τέλη 18ου - αρχές 19ου αιώνα, άρχισαν προσπάθειες δημιουργίας τεχνητού πάγου. Λίγο πάγο με υδρατμούς κάτω από ένα "κώδωνο εν κενώ" πήρε πρώτος ο Σκωτσέζος William Cullen το 1755.

Ωστόσο, την πρώτη λειτουργική ψυκτική μηχανή ανακάλυψε το 1834 ο Αμερικανός Jacob Perkins. Λίγο αργότερα μάλιστα, του απονεμήθηκε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για ένα μηχανήμα που λειτουργούσε με τη χρήση αιθέρα σε έναν κύκλο συμπίεσης ατμών.

Το 1850, ήρθε η σειρά του Ferdinand Carré να εφεύρει μια ψυκτική μηχανή χρησιμοποιώντας νερό και αμμωνία.

Αλλά η πρώτη βιομηχανική χρήση ψυκτικής μηχανής ήταν αυτή του James Harrison, ενός τυπογράφου μετανάστη στην Αυστραλία. Καθώς καθάριζε τυπογραφικά

Πλούσια τα ελέη,
και καλά συντηρημένα!

Πολλοί χρησιμοποιήσαμε το φανάρι
και κουβαλήσαμε τον πάγο, μέχρι
να φτάσουμε στην άνεση του
ηλεκτρικού ψυγείου.

Μια λύση για
καλοκαιρινή δροσιά!

Σκωτσέζου
Αυστραλία.

στοιχεία με αιθέρα, παρατήρησε ότι καθώς το υγρό εξατμιζόταν, έψυχε έντονα το μέταλλο. Ο Χάρισον είχε την ιδέα να συμπιέσει με μια αντλία τον αεριώδη αιθέρα, για να τον μετατρέψει σε υγρό, και μετά να επιτρέψει στον υγρό αιθέρα να επιστρέψει στην αέρια κατάσταση, προκαλώντας ψύξη. Ο Harrison εφάρμοσε με επιτυχία αυτό το σύστημα σε ένα αυστραλιανό ζυθοποιείο, ενώ χρησιμοποίησε την ίδια αρχή για να φτιάξει πάγο. Ατυχώς γι' αυτόν, καθώς ο φυσικός πάγος που εισήχθη με πλοίο από την Αμερική ήταν πολύ φθηνότερος, το 1860 οδηγήθηκε σε χρεοκοπία.

Το 1858, ο Γάλλος Charles Tellier δημιούργησε το πρώτο ψυκτικό μηχάνημα με κυκλοφορία υγροποιημένου αερίου αμμωνίας, επιτρέποντας την παραγωγή ψύξης για οικιακή και βιομηχανική χρήση, ενώ δημιούργησε το 1865 μια μηχανή συμπίεσης υγροποιημένου αερίου. Αυτές οι εφευρέσεις έκαναν εφικτή τη βιομηχανική ψύξη και την μεταφορά της, ιδίως με πλοία.

Το οικιακό ψυγείο

όπως το γνωρίζουμε σήμερα είναι εφεύρεση του Γερμανού Carl von Linde, του 1876.

Χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1895, και από το 1913 άρχισε να παράγεται βιομηχανικά στο Σικάγο.

Το ψυγείο απορρόφησης αερίου, το οποίο ψύχεται με τη χρήση πηγής θερμότητας, εφευρέθηκε το 1922 στη Σουηδία, από τους Baltzar von Platen και Carl Munters, όταν ήταν ακόμα μαθητές στο Βασιλικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Στοκχόλμης. Η εφεύρεσή τους κατέστησε δυνατή την παραγωγή ψύξης από πηγές ενέργειας όπως προπάνιο, ηλεκτρικό ρεύμα ή κηροζίνη.

Η παραγωγή του ψυγείου τους για οικιακή χρήση ξεκίνησε το 1923 μέσω της εταιρείας AB Arctic, η οποία το 1925 αγοράστηκε από την γνωστή μας Electrolux.

Σήμερα, τα ψυγεία αυτά χρησιμοποιούνται σε σπίτια που δεν είναι συνδεδεμένα στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, σε αυτοκινούμενα τροχόσπιτα κλπ.

Π. Α.

Διαφήμιση ψυγείου σε γραμματόσημο τευχιδίου

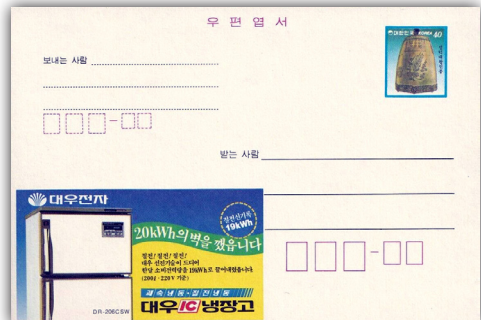
Υπάρχουν και ψυγεία OPEL ...

...αλλά και ψυγεία που παράγει η General Motors της Γαλλίας!

Υπάρχουν ωστόσο και τα ψυγεία CALOREX.

Διαφημίσεις ψυγείων σε μονόφυλλα Publibel Βελγίου και Ν. Κορέας.

Ο καζουάριος είναι μεγάλο πουλί που δεν μπορεί να πετάξει, συγγενής του εμού, της στρουθοκαμήλου, της ρέας και του κίβι. Σήμερα υπάρχουν τρία είδη. Τα δύο περιορίζονται στα δάση της βροχής της Νέας Γουινέας και των γύρω νησιών. Το τρίτο, το πιο μεγαλόσωμο, ο κοινός καζουάριος, απαντά επίσης στους υγρούς τροπικούς του βόρειου Κουίνσλαντ. Ορισμένα πουλιά ζουν βαθιά μέσα σε δάση, άλλα ζουν στις παρυφές τους και περιφέρονται ακόμα και στις αυλές των σπιτιών.

Όμως, ο καζουάριος δεν είναι ένα συνηθισμένο πουλί. Ένα ενήλικο αρσενικό φτάνει σε ύψος 1,65 μ. και μπορεί να ζυγίζει πάνω από 50 κιλά, ενώ το ενήλικο θηλυκό είναι ακόμα ψηλότερο και το βάρος του ξεπερνά τα 73 κιλά. Από τα πουλιά που ζουν σήμερα, μόνο η στρουθοκάμηλος είναι μεγαλύτερη.

Τα φτερά του είναι μαύρα και γυαλιστερά. Τα φολιδωτά πόδια του έχουν μόνο τρία δάχτυλα - το εσωτερικό δάχτυλο κάθε ποδιού φέρει ένα φονικό νύχι. Οι φτερούγες του είναι μικροσκοπικές και ο λαιμός του είναι μακρύς και γυμνός, με ένα λεπτό μόνο στρώμα από κοντά τριχοειδή φτερά. Το δέρμα του, αντίθετα, έχει εντυπωσιακά χρώματα: κόκκινο, πορτοκαλί, μοβ, μπλε. Στη βάση του λαιμού, στο μπροστινό μέρος, κρέμονται δύο μακριά ζωηρόχρωμα λειριδιά.

Ο καζουάριος έχει μεγάλα καστανά μάτια και μακρύ γαμπφράμφος. Το κεφάλι του στεφανώνεται από ένα ψηλό, οστέινο κράνος.

Αρκεί να δείτε δύο τρεις καζουάριους για να καταλάβετε ότι, αντίθετα, ας πούμε, από τα σπουργίτια, κάθε άτομο είναι ξεχωριστό: άλλος έχει εκπληκτικά μακριά λειριδιά και όρθιο, ίσιο κράνος, και άλλος ένα κράνος που γέρνει χαριτωμένα προς τα δεξιά. Αυτή η μοναδικότητα κάθε ατόμου, σε συνδυασμό με το μέγεθός του και το γεγονός ότι δεν πετά, καθιστά το συγκεκριμένο πτηνό –κατά κάποιον τρόπο- ανθρωπόμορφο. Κινείται σαν άνθρωπος, έχει το μέγεθος ανθρώπου, διακρίνεται εύκολα από τον διπλανό του, τον όμοιό του. Γι' αυτό και οι άνθρωποι συχνά του δίνουν ονόματα. Αυτό μπορεί επίσης να εξηγήσει γιατί ανέκαθεν ο καζουάριος αναφερόταν στους μύθους των φυλών που ζουν στα τροπικά δάση.

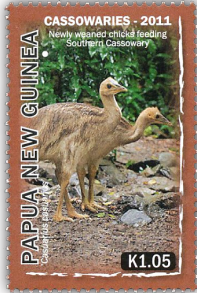
Ο καζουάριος είναι ήσυχος, ντροπαλός και ακίνδυνος. Αν δεν τον ενοχλήσει κανείς και τον αντιμετωπίσει με σεβασμό δεν έχει να φοβηθεί τίποτα. Αν όμως πλησιάσετε πολύ κάποιο αρσενικό με νεοσσούς – είναι αυτός που τους φροντίζει-, ίσως επιτεθεί για να τους προστατέψει. Αν επιχειρήσετε να πιάσετε ή να σκοτώσετε καζουάριο, μπορεί να αντισταθεί και να ανταποδώσει την επίθεση. Καθώς είναι δυνατός και μεγαλόσωμος, και διαθέτει ισχυρό λάκτισμα και σουβλερά νύχια –όταν χρειαστεί, τα χρησιμοποιεί όλα-, τότε κανείς δεν σας εγγυάται, ακόμα και για τη ζωή σας.

Αντίθετα με τους ανθρώπους, τη φροντίδα των μικρών την αναλαμβάνουν τα αρσενικά. Αυτά επωάζουν τα αβγά και τα

φροντίζουν τους νεοσσούς επί εννέα μήνες ή και περισσότερο.

Βασική τροφή αυτών των πουλιών είναι οι καρποί. Μεγάλη είναι η συνεισφορά τους στην διαίτιση των δέντρων, ιδιαίτερα αυτών που παρά-

Οι νεοσσοί του καζουάριου έχουν χρώμα ανοικτό καφέ.

γουν μεγάλους καρπούς που κανένα άλλο πουλί δεν μπορεί να καταπιεί. Καθώς μάλιστα έχει ήπια διαδικασία πέψης, η διασπορά των σπόρων σε ακέραια μορφή είναι εξασφαλισμένη.

Όπως πολλά μέλη του ζωικού βασιλείου, ο καζουάριος έχει χαρακτηριστεί κινδυνεύον είδος. Οι αιτίες γνωστές. Αποψίλωση δασών, επέκταση των πόλεων, διάνοιξη δρόμων με επακόλουθο αυτοκινητιστικά ατυχήματα, σκυλιά που σκοτώνουν

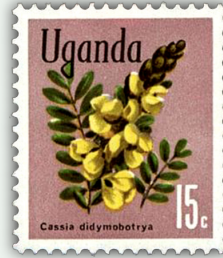
Tommaso Salvadori (1835-1923), ιταλός ζωολόγος και ορνιθολόγος, από τους πρώτους μελετητές του καζουάριου

νεοσσούς... Σήμερα υπολογίζεται ότι υπάρχουν περίπου 1500 με 2000 άτομα. Η κυβέρνηση της Αυστραλίας κάνει ότι μπορεί για τη διάσωσή τους.

Λ. Τ.

Τα φύλλα Αλεξανδρείας

Τα φύλλα Αλεξανδρείας ή αλλιώς φύλλα Αιγύπτου είναι οι λοβοί ενός καλλωπιστικού φυτού που ονομάζεται σέννα ή κασσία, της οικογένειας των Χερδωπών. Για χιλιάδες χρόνια, οι κάτοικοι στις Αραβικές χώρες συνήθιζαν να τα χρησιμοποιούν για την αντιμετώπιση γαστρεντερικών και οφθαλμολογικών διαταραχών, καθώς επίσης και για την καταπολέμηση μο-

λύσεων.

Οι ισχυρές αντιμικροβιακές δράσεις τους αποτέλεσαν το έναυσμα για να επεκταθεί η φήμη αυτού του θεραπευτικού βοτάνου στην Ευρώπη, και μετέπειτα σε ολόκληρο τον κόσμο.

Τον 11ο αιώνα καταγράφηκαν οι πρώτες επίσημες εξαγωγές φύλλων Αλεξανδρείας από το λιμάνι της Αιγύπτου (εξ ου και η ονομασία). Για περίπου 5 αιώνες αποτελούσαν αναπόσπαστο κομμάτι της εναλλακτικής ιατρικής, χωρίς ωστόσο να έχουν ανακαλυφθεί οι καθαρτικές τους ιδιότητες.

Με το πέρασμα των χρόνων ήρθαν στο φως οι καθαρτικές και διουρητικές δράσεις τους. Γεγονός που τοποθετεί τα φύλλα Αλεξανδρείας στη λίστα με τα κορυφαία εναλλακτικά φάρμακα για την αντιμετώπιση της δυσκοιλιότητας και άλλων γαστρεντερικών διαταραχών.

Οι ευεργετικές επιδράσεις του βοτάνου δεν κατέκτησαν μόνο την παραδοσιακή ιατρική, αλλά και την σύγχρονη. Λεπτομερείς μελέτες που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, επιβεβαίωσαν τις θεραπευτικές ιδιότητες.

Αναγνωρισμένα πλέον ως ένα φυσικό σύγχρονο φάρμακο, πωλούνται ακόμη και στα φαρμακεία.

Π. Λ.

Πολλά λέγονται, ακούγονται και έχουν να ήταν σε πρώτη ζήτηση. γράφει για το επίπεδο ατομικής καθαριότητας τα χρόνια του Μεσαίωνα. Σε σημείο μάλιστα που όταν κανείς ακούει ή διαβάσει τις λεπτομέρειες, νοιώθει αντανακλαστική φαγούρα και δερματικούς ερεθισμούς στο κορμί του! Καθόλου παράξενη αντίδραση όταν, για παράδειγμα, ακούς ότι ο Λουδοβίκος ΙΔ' πήρε μόνο δύο λουτρά στη ζωή του: το ένα την ημέρα του γάμου του και το άλλο την παραμονή του θανάτου του. Αλλά και αν θεωρήσουμε ότι πρόκειται για πληροφορία κακόβουλη και υπερβολική, ας του προσθέσουμε μερικά λουτρά ακόμη. Η πραγματικότητα παραμένει ίδια: Απλυσιά!

Είναι γνωστό πάντως ότι ο Βασιλιάς Ήλιος πέθανε στα 76 του, χωρίς να αναφέρεται ως αιτία θανάτου "χαμηλό επίπεδο ατομικής καθαριότητας"!

Όλες οι κυρίες της εποχής του φορούσαν σατέν ρούχα και μεταξωτές κάλτσες, χωρίς εσώρουχο, και ουρούσαν όρθιες ανοίγοντας τα πόδια. Είναι άγνωστο κάθε πότε άλλαζαν. Για να βγάλουν, εξάλλου, και να ξαναβάλουν τις ογκώδεις φούστες τους και τα διάφορα άλλα, χρειαζόταν πολύς χρόνος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να πισπιλίζονται οι κάλτσες και τα παπούτσια, με ακόμα χειρότερα αποτελέσματα ορισμένες περιόδους του μήνα!

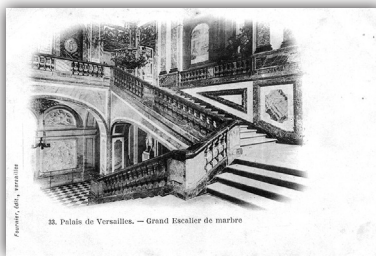
Στο Παρίσι, οι σκάλες των Βερσαλλιών χρησίμευαν και ως τουαλέτες. Ανακουφίζονταν όρθιες, εκεί που βρίσκονταν. Αυτός ήταν ο λόγος που τα αρώματα τον 17ο αιώ-

**Λουδοβίκος ΙΔ.
Λέγεται ότι
πλενόταν σπάνια**

**Αλήθεια! Πώς
να απαλλαγούν
από όλες αυτές
τις ενδυματικές
επιστρώσεις για
να πάνε ελεύθερες
"προς νερού τους";**

Οι μεγαλοπρεπείς σκάλες του ανακτόρου των Βερσαλλιών νοτιζονταν συχνά από τα ευγενή ούρα των κυριών της υψηλής γαλλικής κοινωνίας.

Για μπάνιο, χρησιμοποιούσαν μια μεγάλη δεξαμενή γεμάτη με πολύ ζεστό νερό. Το αφεντικό του σπιτιού απολάμβανε το προνόμιο να πλυθεί πρώτος, στο καθαρό

Μυτιληνικό σατυρικό τετράστιχο που τραγούδησε και η Σοφία Βέμπο: "Η θεία μ' η Αμρσούδα τρια βρατσά φουρεί. Ωσπου να λύσ' του ένα τα δυο τα κατουργεί"! Πού να προλάβει με τόσα βρακιά!

Ωστόσο, ο έρωτας έρωτας, είτε πλυμένοι είτε άπλυτοι. Γι' αυτό και οι μυρωδιές, οι δερματικές παθήσεις, οι ψείρες, οι ψύλλοι και οι κοριοί κυριαρχούσαν, αναγκάζοντάς τους να ξύνει ο ένας τον άλλο.

Ωστόσο, καλό είναι να αναλογιστούμε τις συνθήκες που αντιμετώπιζαν σχετικά με τη θερμοκρασία του νερού. Διότι ούτε θερμοσίφωνα διέθεταν, ούτε καν ...γκαζιέρα! Όλα γίνονταν με τα ξύλα και σε πρωτόγονες εγκαταστάσεις. Γι' αυτό και είχαν προγραμματισμούς πλυσίματος που σίγουρα μας εντυπωσιάζουν.

Για παράδειγμα, οι περισσότεροι άνθρωποι παντρεύονταν Ιούνιο επειδή έκαναν το ετήσιο μπάνιο τους τον Μάιο. Ως εκ τούτου διατηρούσαν μια "σχετική" φρεσκάδα μέχρι τον Ιούνιο. Ωστόσο, μια ελαφρά δυσσομία ήδη θα είχε εμφανιστεί. Γι' αυτό η νύφη προσπαθούσε να καλύψει λίγο τη μυρωδιά του σώματός της κρατώντας ένα μπουκέτο μυρωδάτα λουλούδια. Ήταν τότε που γεννήθηκε το έθιμο της ανθοδέσμης της νύφης.

νερό. Ακολουθούσαν οι γιοί και οι υπολοίποι άντρες που ανήκαν στο οικιακό προσωπικό, στη συνέχεια οι γυναίκες και τελευταία τα παιδιά. Η όλη διαδικασία του λουτρού έκλεινε με τα μωρά. Σε αυτό το στάδιο, το νερό είχε γίνει τόσο βρώμικο, ώστε θα μπορούσε κάποιιο μωρό να χαθεί αφού δεν φαινόταν. Υπάρχει μάλιστα και η σχετική αγγλική έκφραση: "Πετάξτε το μωρό με το νερό του μπάνιου!"

Εκτός από τα προβλήματα με την ατομική καθαριότητα, εκείνα τα χρόνια υπήρχαν και άλλα αξιοπερίεργα στη ζωή των Ευρωπαίων του 1500. Καθώς τα σπίτια τους είχαν στέγες από άχυρο, συχνά ήταν και χωρίς τοίχους, με μόνο την επικλινή στέγη που έφτανε μέχρι τη γη. Μέσα στο άχυρο της στέγης ήταν το μόνο μέρος όπου τα ζώα μπορούσαν να προφυλαχθούν και να κρατηθούν ζεστά. Εκεί λοιπόν ζούσαν γάτες, σκύλοι, αλλά και ποντίκια, και κάθε είδους παράσιτα. Όταν όμως έβρεχε, το άχυρο γινόταν ολισθηρό και μερικές φορές τα ζώα γλιστρούσαν και έπεφταν από την οροφή. Εξ ου και η αγγλική έκφραση "It's raining cats and dogs" (Βρέχει γάτες και σκύλους).

Για τον ίδιο λόγο, τίποτα δεν εμπόδιζε διάφορα αντικείμενα, έντομα και μικρά ζώα να πέφτουν στο εσωτερικό του σπιτιού. Ήταν ένα πραγματικό πρόβλημα, ιδιαίτερα στις κρεβατοκάμαρες, όπου κλινοσκεπάσματα σκεπάζονταν με ακαθαρσίες κάθε λογής. Αυτός ήταν και ο λόγος που καθιερώθηκαν οι μεγάλοι

στυλοβάτες στα κρεβάτια. Τέντωναν επάνω τους ένα πανί, ώστε να συγκρατούνται επάνω του τα απορρίμματα της στέγης. Έτσι γεννήθηκε η χρήση του θόλου στα κρεβάτια της εποχής. Προφανώς, μόνο για τους πλούσιους.

Εκείνα τα χρόνια, το μαγείρεμα γινόταν σε ένα μεγάλο καζάνι που ήταν πάντα κρεμασμένο πάνω από τη φωτιά. Κάθε μέρα την άναβαν και πρόσθεταν τα διάφορα συστατικά στο περιεχόμενο του καζανιού. Τρώγανε πιο συχνά λαχανικά και λίγο κρέας. Μετά το δείπνο, άφηναν τα υπολείμματα στο καζάνι όλη τη νύχτα, και ο κύκλος ξεκινούσε ξανά την επόμενη μέρα. Με αυτόν τον τρόπο, ορισμένα συστατικά παρέμειναν για μεγάλο χρονικό διάστημα στον πάτο.

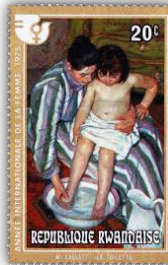
Οι πλούσιοι μπορούσαν να αγοράσουν κονσέρβες. Αλλά τα τρόφιμα υψηλής οξύτητας είχαν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση σωματιδίων μολύβδου, οδηγώντας συχνά σε δηλητηριάσεις που προκαλούσαν ακόμα και το θάνατο. Αυτό συνέβαινε συχνά με τις ντομάτες, γεγονός που εξηγεί γιατί σχεδόν για 400 χρόνια οι ντομάτες θεωρούνταν τοξικές.

Το ψωμί μοιραζόταν σύμφωνα με την κοινωνική θέση. Στους εργάτες έδιναν τον μισοκαμένο πάτο, η οικογένεια έτρωγε την ψίχα και οι οικοδεσπότες την τραγανή κόρα.

Για να πιούνε μπύρα ή ούισκι, χρησιμοποιούσαν κύπελλα από μολύβδο. Αυτός ο συνδυασμός οδηγούσε συχνά τους πότες σε

Η μυρωδάτη ανθοδέσμη της νύφης έκρυβε τις άλλες δυσάρεστες μυρωδιές.

Χίλιες φορές το μπάνιο του μωρού στη λεκάνη παρά τελευταίο στην οικγενειακή μπανιέρα!

Οι στέγες από άχυρο φιλοξενούσαν μικρά και μεγαλύτερα ζώα που έπεφταν συχνά στο σπίτι....

...Γι' αυτό και κρίθηκε απαραίτητο να κατασκευαστούν κρεβάτια με στυλοβάτες και προστατευτική στέγη. Οι ντομάτες κατηγορήθηκαν άδικα ως τοξικές, ενώ ο μολύβδος βρισκόταν στα τρόφιμα υψηλής οξύτητας.

κώμα για αρκετές ημέρες!

Και όταν βρισκόταν στο δρόμο ένας μεθυσμένος, δεν ήταν ασυνήθιστο να αρχίσει αμέσως ο επικήδειος καλλωπισμός. Τον μετέφε-

Τελικά, άλλος την κόρα, άλλος την ψύχα και άλλος τον καμένο πάτο. Έτσι, για να τηρείται η ιεραρχία!

ραν στο σπίτι, τον άφηναν αρκετές μέρες στο τραπέζι της κουζίνας και η οικογένεια μαζευόταν γύρω του πίνοντας και περιμένοντας να ανακτήσει συνείδηση. Εξού και η συνήθεια την νυχτερινής αγρύπνιας του νεκρού.

Αυτά και πολλά άλλα παράξενα για την εποχή μας συνέβαιναν τα χρόνια τον 15ο αιώνα στη Δυτική Ευρώπη. Χρειάστηκε να περάσουμε στον ουμανισμό της Αναγέννησης και αργότερα στην βιομηχανική επανάσταση με τις εφευρέσεις και τεχνολογικές εξελίξεις της, ώστε να μην πέφτουν πια ποντίκια από τη στέγη, να υπάρχει ζεστό καθαρό νερό ακόμα και για τα μωρά (!), να υπάρχουν κονσέρβες ακόμα και για τους φτωχούς και ψωμί καλής ποιότητας για όλους.

Παντελής Λεούσης

Ζαχαροπλαστέιο σε γραμματόσημο!

Ασφαλώς και δεν είναι συνηθισμένο τα ταχυδρομεία μιας χώρας να εκδίδουν ένα γραμματόσημο προς τιμήν ενός ζαχαροπλαστέιου! Η πρώτη εντύπωση βλέποντας

Το ιστορικό ζαχαροπλαστέιο και το Ζάουνερστόλεν σε πρώτο πλάνο.

αυτό το γραμματόσημο μας παραξενεύει. Όταν όμως ερευνήσουμε περισσότερο το θέμα, διαπιστώνουμε ότι αυτό το ζαχαροπλαστέιο αριθμεί δύο αιώνες ύπαρξης και λειτουργίας. Πρόκειται δηλαδή για ένα μνημείο του είδους του. Πράγματι, το "Ζάουνερκαφέ και κέικ" της αυστριακής πόλης Bad Isch γιορ-

τάζει του χρόνου τα 200 χρόνια του. Ιδρύθηκε το 1821 και έκτοτε παράγει γλυκά ποιότητας.

Με τα προϊόντα του πολυβραβευμένα σε διεθνείς εκθέσεις, σήμερα η εταιρεία διοικείται από τον Josef Zauner, απόγονο έκτης γενιάς της ιδρυτικής οικογένειας. Το 1980 δόθηκε μάλιστα το δικαίωμα στην ιστορική επιχείρηση να χρησιμοποιεί ως έμβλημα το οικόσημο της Δημοκρατίας της Αυστρίας.

Ένα από τα πιο δημοφιλή προϊόντα της Zauner είναι το διάσημο Zaunerstollen (κέικ) το οποίο δημιουργήθηκε τυχαία το 1905. Ο ζαχαροπλάστης της εταιρείας είχε παρασκευάσει μία εξαιρετικής ποιότητας γκοφρέτα, από τα προϊόντα Zauner με τη μεγαλύτερη ζήτηση. Κάποτε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ψησίματος, οι γκοφρέτες του δεν βγήκαν τέλεια διαμορφωμένες και απορρίφθηκαν. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας μεγάλης ποσότητας γκοφρετών που μόνο τους ελάττωμα ήταν ότι ήταν σπασμένες. Τότε, ο καλός και οικονόμος ζαχαροπλάστης, αντί να τις πετάξει, τις ανακάτεψε με ένα μίγμα φουντουκιού και σοκολάτας, και έδωσε στο μίγμα κυλινδρικό σχήμα. Το νέο προϊόν είσε ιδιαίτερα επιτυχημένη πορεία. Αργότερα το γλυκό βελτιστοποιήθηκε, καλύφθηκε με επικάλυψη σοκολάτας και έτσι δημιουργήθηκε το Zaunerstollen, που εξακολουθεί να αποτελεί σύμβολο της τέχνης της ζαχαροπλαστικής υψηλής ποιότητας και η τεράστια επιτυχία του συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας.

"Ζαχαροπλαστέιο Ζάουνερ. Γαστρονομία με παράδοση".

Π. Λ.

Τα γυναικεία χείλη και ο ρόλος τους στη θηλυκότητα

Λόγω του μεγάλου αριθμού των νευρικών απολήξεων, τα χείλη είναι μια ερωτογενής ζώνη, και παίζουν καθοριστικό ρόλο στο ερωτικό φιλί και σε άλλες οικείες περιπτώσεις. Τα χείλη μιας γυναίκας είναι επίσης μια ορατή έκφραση της γονιμότητάς της.

Σε μελέτες που διεξήχθησαν σχετικά με την επιστήμη της ανθρώπινης έλξης, οι ψυχολόγοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το πρόσωπο και η σεξουαλική ελκυστικότητα μιας γυναίκας συνδέονται στενά με τη σύνθεση των ορμονών της κατά την εφηβεία και την ανάπτυξη. Σε αντίθεση με τις επιδράσεις της τεστοστερόνης στη δομή του προσώπου ενός άνδρα, τα αποτελέσματα των επιπέδων οιστρογόνου μιας γυναίκας χρησιμεύουν στη διατήρηση μιας σχετικά "παιδικής" και νεανικής δομής του προσώπου από την εφηβεία μέχρι και την τελική ωρίμανση. Έχει αποδειχθεί ότι όσο περισσότερα οιστρογόνα έχει μια γυναίκα, τόσο μεγαλύτερα είναι τα μάτια της και σαρκώδη τα χείλη της, χαρακτηριστικά που θεωρούνται πιο θηλυκά. Αυτός είναι εξάλλου και ο ρόλος του κραγιόν. Είναι μια προσπάθεια να

φανεί ότι μία γυναίκα έχει περισσότερα οιστρογόνα από όσο έχει στην πραγματικότητα, και έτσι να φαίνεται πιο ελκυστική, δραστήρια και γόνιμη.

Έρευνες που διεξήχθησαν από σεξουαλικούς ψυχολόγους σε παγκόσμιο επίπεδο, βρήκαν επίσης ότι οι άνδρες βρίσκουν ότι όταν τα χείλη μιας γυναίκας είναι μεγάλα, είναι πιο ελκυστικά σεξουαλικά από μιας άλλης με λεπτά. Τα γυναικεία χείλη επομένως αποτελούν βιολογικό δείκτη της υγείας και της γονιμότητας μιας γυναίκας.

Το μέγεθος των χειλιών συνδέεται με τη σεξουαλική έλξη τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες. Και ενώ οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι μια μετρίου μεγέθους μύτη, μεγάλα μάτια και ογκώδη χείλη είναι σεξουαλικά ελκυστικά στους άνδρες, οι γυναίκες προσελκύονται από άνδρες με αρρενωπά χείλη μετρίου μεγέθους, τραχιά και αισθησιακά.

Είναι επίσης γνωστό ότι τα χείλη διογκώνονται προσωρινά λόγω της υπεραιμάτωσης, κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής διεγερσης.

Π. Λ.

Χαρακτηριστικό θηλυκότητας.

Μετά από αυτό το διάσημο παθιασμένο "Φιλί" του Ροβίν, ακόμα και τα μαρμαρένια χείλη των φιλουμένων θα πρέπει να έχουν διευρυνθεί από ...υπεραιμάτωση!

1. Η γλώσσα και τα σαρκώδη χείλη του κοριτσιού του Play Boy ετοιμάζουν επιστολή προς ευτυχή παραλήπτη.
2. "Σφραγίστηκε με ένα φιλί".
3. Το Μονακό μας επιστά την προσοχή: Φιλάμε μόνο τα πολύ γνωστά μας κορίτσια!
4. Ποιος μπορεί να αρνηθεί ότι τα χείλη της Μέριλιν δεν έπαιξαν ρόλο στην αδιαμφισβήτητη θηλυκότητά της;

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, στις 9 Απριλίου 1942, 75.000 Αμερικανοί και Φιλιππινέζοι στρατιώτες παραδόθηκαν στις ιαπωνικές δυνάμεις μετά από πολυήμερες μάχες κάτω από ακραίες κλιματολογικές συνθήκες.

Λίγο μετά τον βομβαρδισμό του Περλ Χάρμπορ, στις 7 Δεκεμβρίου 1941, οι ιαπωνικές δυνάμεις άρχισαν την εισβολή στις Φιλιππίνες. Η κατάκτηση αυτών των νησιών ήταν ζωτικής σημασίας για τους Ιάπωνες, καθώς θα τους εξασφάλιζε τον έλεγχο του Νοτιοδυτικού Ειρηνικού.

Μετά την εισβολή των Ιαπώνων, οι μάχες που δόθηκαν ήταν σκληρές και αποφασιστικές. Ωστόσο, τα στρατεύματα των ΗΠΑ και των Φιλιππίνων είχαν να αντιμετωπίσουν πολλά άλλα προβλήματα. Οι περιοχές αυτές της χερσονήσου του Βατααν των Φιλιππίνων μαστίζονταν από ελονοσία, και η σίτιση τους ήταν ανεπαρκής. Ήταν υποχρεωμένοι να επιζούσαν με μικρές μερίδες φαγητού, και σε ορισμένες περιπτώσεις με μισές ή ενός τετάρτου. Αλλά και η ιατρική βοήθεια δεν ήταν αρκετή, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των Αμερικανών στρατιωτικών γιατρών. Τέλος, πολεμούσαν με ξεπερασμένο εξοπλισμό και

χωρίς ουσιαστική αεροπορική υποστήριξη. Οι Αμερικανοί δεν ήταν προετοιμασμένοι για το

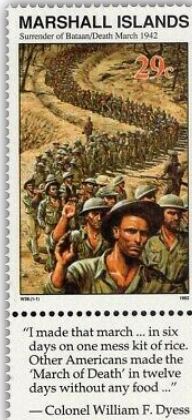
Περλ Χάρμπορ, ούτε για την απόβαση των ιαπωνικών ορδών στις Φιλιππίνες.

Μετά από επτά μήνες μαχών, κάτω από αντίξοες καιρικές συνθήκες, ασθένειες και έλλειψη ζωτικών προμηθειών, στις 9 Απριλίου 1942 Αμερικανοί και Φιλιππινέζοι αναγκάστηκαν να παραδοθούν και, ως αιχμάλωτοι πολέμου, να αντιμετωπίσουν τις τρομακτικές συνθήκες μεταχείρισης που τους επιφύλασσαν οι Ιάπωνες.

Αποστερημένοι από τροφή, νερό και ιατρική φροντίδα, τους ανάγκασαν να βαδίσουν 105 χιλιόμετρα μέσα από τις καυτές ζούγκλες των Φιλιππίνων, με προορισμό κάποια στρατόπεδα συγκεντρώσεως στα ενδότερα της χερσονήσου. Χιλιάδες πέθαναν κατά τη διαδρομή. Αν μάλιστα κάποιος αιχμάλωτος έπεφτε στο έδαφος από εξάντληση ή άλλη αιτία, δεχόταν μία σφαίρα στο κεφάλι. Αλλά και εκείνοι

που επέζησαν της πορείας, αντιμετώπισαν στα στρατόπεδα τη βιαιότητα των Ιαπώνων και μύριες άλλες κακουχίες.

Το 1945 ό οι δυνάμεις των ΗΠΑ-Φιλιππίνων ανακατέλαβαν τα νησιά και απελευθέρωσαν τους απομειναντες αιχμαλώτους. Όμως περίπου το ένα τρίτο από αυτούς δεν χάρηκαν για πολύ την ελευθερία τους. Πέθαναν από επιπλοκές στην υγεία τους εξαιτίας των κακών συνθηκών που διαβίωσαν στα στρατόπεδα, ενώ άλλοι

"Έκανα αυτή την πορεία... σε 6 ημέρες με μία караβάνα ρυζιού. Άλλοι Αμερικανοί έκαναν την "πορεία του θανάτου" σε 12 ημέρες χωρίς καθόλου τροφή".
--Συνταγματάρχης William F. Dyess.

Επετειακή ιαπωνική έκδοση για την απόβαση στο Βατααν. Δεξιά, στρατιώτες καταρρέουν από την εξάντληση και αλληλοβοηθούνται.

έχασαν τη ζωή τους όταν ιαπωνικά πλοία που μετέφεραν αιχμαλώτους στην Ιαπωνία -χωρίς σχετικά διακριτικά-, βυθίστηκαν από τις αεροπορικές και ναυτικές δυνάμεις των ΗΠΑ.

Η "Πορεία Θανάτου του Bataan" ήταν κι αυτό ένα από τόσα περιστατικά του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, που έληξε στις 2 Σεπτεμβρίου 1945 και στοίχησε 60 εκατομμύρια ζωές.

Κατά τη διάρκεια της "πορείας" έχασαν τη ζωή τους περίπου 10.000 άντρες, από τους οποίους 1.000 ήταν Αμερικανοί και 9.000 Φιλιππινέζοι.

Τον Σεπτέμβριο του 1945, ο στρατηγός Masaharu Homma συνελήφθη από συμμαχικά στρατεύματα και οδηγήθηκε σε δίκη, όπου του απαγγέλθηκαν κατηγορίες για 43 διαφο-

ρετικά "εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας". Κρίθηκε ένοχος διότι επέτρεψε στα μέλη της διοίκησής του να διαπράξουν "βάνασες ωμότητες και άλλα σοβαρά εγκλήματα". Στις 26 Φεβρουαρίου 1946, καταδικάστηκε σε θάνατο και εκτελέστηκε δια τυφεκισμού στις 3 Απριλίου.

Ο Masanobu Tsuji, αξιωματικός υπό τας διαταγές του Homma και ο άνθρωπος που διέταζε προσωπικά τις εκτελέσεις, διέφυγε στην Κίνα, ενώ αρκετοί άλλοι συνάδελφοί του που κρίθηκαν ένοχοι και υπεύθυνοι για την κακομεταχείριση των αιχμαλώτων δεν απέφυγαν την καταδίκη. Εκτελέστηκαν δι' απαγχονισμού, στις 23 Δεκεμβρίου 1948.

Παντελής Λεούσης

Η χερσόνησος του Bataan, θέατρο των μαχών και της "πορείας θανάτου".

Μνημείο στη μνήμη των πεσόντων και δύο αναμνηστικές εκδόσεις για τις μάχες του Bataan και την "πορεία θανάτου".

Μία Κάρτα Μάξιμουμ με υψηλό συμβολισμό

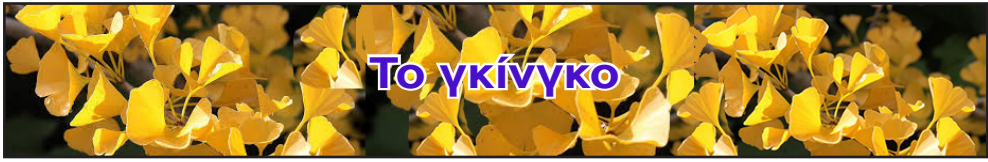

"Απόδραση"

Όταν ο δημιουργός μιας ΚΜ διαθέτει αισθητική, όραμα και ερευνητική διάθεση, φθάνομε συχνά σε θαυμαστά αποτελέσματα. Παράδειγμα η εικονιζόμενη δημιουργία. Στο γραμματόσημο, ένα περιστέρι αποδρά από το κλουβί και πετά ελεύθερο κρατώντας στο ράμφος του κλαδί ελιάς. Εικόνα που συνήθως δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας ΚΜ που απεικονίζουν περιστέρια, με ή χωρίς κλαδί ελιάς. Δείτε όμως πόσο μπορεί να δυναμώσει το μήνυμα και πόσο μεγαλύτερο συμβολισμό εκπέμπει η ΚΜ όταν η έμπνευση και η έρευνα του δημιουργού της καταλήγει σε αυτή την εξαιρετική σύνθεση. Επωφελεύεται από το δευτερεύον θέμα (κλουβί στο άνω δεξί άκρο) και με την συμβολή αυτής της υπέροχης κάρτας που εμπειρεύει και το στοιχείο της "ανθρώπινης απόδρασης", καταλήγει σε αυτό το θαυμαστό αποτέλεσμα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο φίλος Νίκος Μαλλούχος, πρόεδρος της Ε.Ε.Σ. Καρτών Μάξιμουμ, μας ενθουσιάζει με δημιουργίες όπως αυτή. Γι' αυτό και τον συγχαίρουμε θερμά.

Π. Λ.

Το Γκίνγκο (*Ginkgo biloba*) είναι ένα από τα παλαιότερα γένη φυτών που έζησαν στον πλανήτη πριν από 300 εκατομμύρια χρόνια. Σιγά σιγά και με την πάροδο 100 εκατομμυρίων χρόνων, κατά την Πέρμια περίοδο της Παλαιολιθικής εποχής, αρχίζει η εξαφάνιση τους, αφήνοντας το συγκεκριμένο είδος ως μοναδικό τους απόγονο.

Σημειώνεται ότι είναι πολύ σπάνιο για μία βοτανική οικογένεια να εκπροσωπείται μόνο από ένα μόνο είδος. Γι' αυτό και αποκαλείται ζωντανό απολίθωμα. Ίσως όμως η Φύση είχε προβλέψει να εξελιχθεί μια άλλη διάδοχος συνομοταξία, αυτή των Κωνοφόρων (Πεύκο, Έλατο κλπ.) που αποτελεί την γενετική εξέλιξη των Γκίνγκο, αν και διαφέρει εξωτερικά και μορφολογικά από αυτό.

Επιβίωσε μόνο στην Κίνα, στην Κορέα και την Ιαπωνία, όπου δεν αυτοφύεται πλέον στα δάση. Συναντάται κυρίως κοντά σε παγόδες και τόπους λατρείας πολλών ανατολικών θρησκειών, δεδομένου ότι θεωρείται ιερό δένδρο. Είναι ο εθνικό δένδρο της Κίνας και εξαιρετικά δημοφιλές στην Ιαπωνία. Κατά την αρχαία Κινεζική φιλοσοφία, το δίλοβο φύλλο του Γκίνγκο συμβολίζει το γιγ και yang, ήτοι τα δύο αλληλοσυγκρουόμενα και αλληλοσυμπληρούμενα στοιχεία που ελέγχουν το σύμπαν. Παράλληλα συμβολίζει την τύχη και την ευτυχία, ώστε να αποτελεί την βάση χιλιάδων διακοσμητικών σχεδίων για τα-

πετασαρίες, υφάσματα κλπ.

Στην Κίνα καλλιεργούνται κυρίως τα θηλυκά άτομα με σκοπό την παραγωγή καρπών που είναι πολύτιμοι στην διατροφή και την φαρμακολογία. Η κινεζική ιατρική το χρησιμοποιεί εδώ και 5000 χρόνια ως φάρμακο. Τα φύλλα του χρησιμοποιούνται ως αφέψημα, αλλά και ουσίες που εξάγονται από αυτά συμμετέχουν σε σκευάσματα εναντίον της γεροντικής άνοιας, της νόσου Alzheimer, του άσθματος αλλά και ενδυνάμωση της κυκλοφορίας του αίματος, της όρασης, της μνήμης κλπ. Τα σκευάσματα αυτά έχουν αποκτήσει μεγάλη δημοτικότητα και κυκλοφορούν σε διάφορες μορφές σε ανάμιξη με βιταμίνες, μέταλλα και άλλα παραϊατρικά προϊόντα.

Καλλιεργείται σε πολλές εύκρατες ή υποτροπικές περιοχές του πλανήτη ως ένα εξόχως εντυπωσιακό δένδρο, που σε ύψος φθάνει μέχρι τα 40μ., με κόμη που αποκτά κωνικό σχήμα και της οποίας το φύλλωμα το φθινόπωρο αποκτά χρυσοκίτρινο χρώμα. Παρά το τεράστιο ύψος του, παράδοξως είναι κατάλληλο και για την παραγωγή ναυοποιημένων φυτών bonsai, κυρίως στην Ιαπωνία όπου η τέχνη αυτή έχει ιστορική παράδοση.

Το όνομα του προέρχεται από το σχήμα του φύλλων που μοιάζουν με βεντάλια με δύο διακριτούς λοβούς (*bi-loba*). Αν από το φύλλο αφαιρεθούν οπτικά τα μεσο-

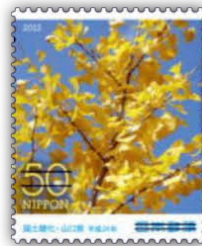
Αλλέα από γκίνγκο

νεύρια διαστήματα, το σχήμα που απομένει θυμίζει έντονα τις βελόνες του πεύκου.

Το όνομα του γένους έχει προέλευση από την ιαπωνική γλώσσα και σημαίνει ο "ασημένιος καρπός". Υπεραιωνόβιο, φυλλοβόλο και δίοικο είδος που όταν πλησιάζει την ηλικία των είκοσι ετών τα θηλυκά άνθη αρχίζουν να καρποφορούν και να παράγουν καρπούς μικρούς, με έντονη και δυσάρεστη μυρωδιά. Αυτό είναι και το γεγονός ώστε μόνο το αρσενικό άτομο να είναι κατάλληλο για δενδροστοιχίες πόλεων.

Το Γκίνγκο έχει μεγάλη αντοχή στο ψύχος, την ξηρασία, τις ασθένειες και την ατμοσφαιρική ρύπανση, καθώς και στις προσβολές εντόμων διότι εκκρίνει τοξικές απωθητικές ουσίες.

Το είδος επεξήσα ακόμη και από την έκρηξη της ατομικής βόμβας. Έξη άτομα αναβλά-

στησαν μετά την έκρηξη στην Χιροσίμα (1945) και επιβιώνουν μέχρι σήμερα.

Στην χώρα μας δεν είναι διαδεδομένη η κηποτεχνική χρήση του, παρόλη την μεγάλη αντοχή και προσαρμοστικότητα του σε αντίξοες κλιματικές και εδαφολογικές καταστάσεις, αν και ασβεστόφοβο.

Η βασίλισσα Αμαλία, μετά την άφιξή της στην χώρα μας, ήταν η πρώτη που έφερε το είδος στην Ελλάδα κατά την κατασκευή του τότε Βασιλικού και σημερινού Εθνικού Κήπου (1840). Υπάρχει όμως και ως δενδροστοιχία στον Δήμο Θεσσαλονίκης, αλλά και στο Άλσος Κηφισιάς όπου φυτεύτηκε ένα δενδρύλλιο 2 μ με την ευκαιρία της Ανθοκομικής Έκθεσης του 2005. Το ύψος του σήμερα ξεπερνά τα 5 μ.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γεωπόνος - Κηποτέχνης

Μία "μικρή μετανάστευση"!

Αφορμή γι' αυτές τις γραμμές στάθηκε η όμορφη σειρά αυτοκόλλητων γραμματοσήμων της Πορτογαλίας. Μια σειρά που μας θυμίζει ότι ναι μεν η Ελλάδα αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα υποδοχής μεταναστών, αλλά δεν είναι η μόνη χώρα με το πρόβλημα.

Τα αίτια της μετανάστευσης είναι σε όλους γνωστά. Είναι η εκούσια ή αναγκαστική μετακίνηση πολιτών ή πληθυσμών στην προσπάθειά τους να απαλλαγούν από διάφορους παράγοντες που καταπιέζουν τη ζωή και την προσωπικότητά τους. Είναι επίσης οικονομικοί λόγοι, όπως η φτώχεια και η πείνα που επικρατεί σε κάποιες χώρες, οι διώξεις για θρησκευτικούς λόγους, αλλά και οι πόλεμοι που συχνά αναγκάζουν τους πολίτες να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Η μετανάστευση είναι φαινόμενο πανάρχαιο. Άρχισε από την Αφρική, τη γενέτειρα γη των ανθρώπων, από όπου οι πρώτοι μετανάστες εξαπλώθηκαν σταδιακά στις υπόλοιπες ηπείρους.

Όμως γι' αυτό το μεγάλο θέμα θα επανέλθουμε.

Ρετινόλαδο ή καστορέλαιο

Πολλές οι χρήσεις του, ακόμα για βασιανισμούς.

Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν ρετινόλαδο (ή καστορέλαιο) ήταν οι Αιγύπτιοι. Ο Ηρόδοτος σχολιάζει τη χρήση ελαίου από τους καρπούς του φυτού *Ricinus communis*, το οποίο ο ίδιος αποκαλεί Κίκι. Αναφέρει ότι το χρησιμοποιούσαν για φωτισμό και επάλειψη του σώματος. Σπόροι του *Ricinus communis* έχουν ανακαλυφθεί σε αιγυπτιακούς τάφους, χρονολογούμενους από το 4000 π.Χ.

Στην Ινδία χρησιμοποιείται ήδη από τη δεύτερη χιλιετηρίδα π.Χ. σε λυχνίες και ως υπακτικό. Επίσης έχει μακρά παράδοση χρήσης στην Κίνα, όπου οι ιατροί το χορηγούσαν σε νόσους των εσωτερικών οργάνων και ακόμη μεταχειριζόταν στη μαγειρική.

Στον ελλαδικό χώρο φέρεται ότι εισήχθη περί τον τέταρτο αιώνα π.Χ. Ο Στράβων το αναφέρει ως προϊόν αιγυπτιακό για το άναμμα των λυχνιών και την παρασκευή αλοιφών. Οι Θεόφραστος και Διοσκουρίδης περιγράφουν το φυτό Κίκι, ενώ ο Διοσκουρίδης παρέχει και τη μέθοδο εξαγωγής ελαίου από τους σπόρους του, επισημαίνοντας ότι το προϊόν δεν εφαρμόζεται στη μαγειρική αλλά χρησιμοποιείται αποκλειστικά στην ιατρική. Ο Πλίνιος, τον πρώτο μ.Χ. αιώνα, αναφέρει το κικινέλαιο ως δραστικό καθαρτικό.

Κατά το Μεσαίωνα αντιμετώπιζαν με την επάλειψη καστορέλαιου διάφορες δερματικές νόσους. Το 18ο αιώνα είχε σταματήσει η καλλιέργεια του φυτού στον ευρωπαϊκό χώρο και η εισαγωγή καρπών του γινόταν από τη Τζαμάικα. Σε αυτή την περίοδο ανάγεται και η ονομασία καστορέλαιο λόγω της σύγχυσης των Βρετανών εμπόρων μεταξύ των ελαίων του Ρίκινου και του φυτού *Agnus Castus* (λυγαριά).

Στον 20ο αιώνα χρησιμοποιήθηκε από τις βιομηχανίες κατασκευής λιπαντικών αυτοκινήτων. Η βρετανική εταιρεία Wakefield το 1926 δημιούργησε υγρά φρένων, που ήταν μίγματα αλκοολών και ειδικά επεξεργασμένου καστορέλαιου, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν μέχρι και το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η εταιρεία αργότερα μετονομάστηκε Castrol.

Το καστορέλαιο είναι δραστικό υπακτικό με συστατικά, που επιδρούν στο παχύ και το λεπτό έντερο. Έχει χρησιμοποιηθεί για τον καθαρισμό των εντοσθίων μετά από τροφική δηλητηρίαση και για να εκτονώσει τη δυσκοιλιότητα. Ορισμένες φορές χορηγείται σε νοσοκομεία για την προπαρασκευή της κοιλιακής χώρας των ασθενών πριν από την υποβολή σε ακτίνες Χ του παχέος εντέρου και των νεφρών.

Χρησιμοποιείται, επίσης, για τη θερα-

Το ρετινόλαδο παράγεται από τους σπόρους του τροπικού φυτού Ρίκινος ο Κοινός

Ρίκινος ο Κοινός σε μονόφυλλο Αγκόλας

πεία των κάλων, των λειχήνων, των αποστημάτων, των μωλωπισμών, της ξηροδερμίας, της δερματίτιδας, των ηλιακών εγκαυμάτων, των ανοιχτών ελκών και άλλων δερματικών νόσων, αλλά για την παρασκευή τονωτικών της τριχοφυΐας, καλλυντικών και αντισυλληπτικών αλοιφών.

Το καστορέλαιο και τα παράγωγά του χρησιμοποιούνται σε πολλά βιομηχανικά προϊόντα μεταξύ των οποίων βαφές, βερνίκια, στιλβωτικά, μονωτικά, συσκευασίες τροφίμων, σαπούνια, μελάνες, πλαστικά, υγρά φρένων, εντομοκτόνα κ.α.

Αποτελεί πρώτη ύλη για την παραγωγή νάιλον και άλλων συνθετικών ρητινών και νημάτων, καθώς και βασικό συστατικό λαδιών μηχανών αγωνιστικών οχημάτων όταν απαιτείται υψηλή μηχανική απόδοση, και λιπαντικών μηχανών αεροπλάνων και πλοίων. Παρά το ότι είναι σχετικά δύσσομο και με δυσάρεστη γεύση τυγχάνει η βάση πολλών συνθετικών αρωματικών.

Στη φασιστική Ιταλία το καθεστώς του Μπενίτο Μουσσολίνι χρησιμοποίησε την υποχρεωτική κατάποση ρεσινόλαδου ως μέσου πολιτικής τρομοκρατίας.

Οι αντιφρονούντες υποχρεώνονταν να καταναλώσουν μεγάλες ποσότητες ρεσινόλαδου από τους παρακρατικούς μελανοχίτωνες. Αυτή η μέθοδος τιμωρίας ήταν επιπόνηση του Γκαμπριέλε Ντ' Ανούντσιο, του Ιταλού ποιητή και υποστηρικτή του φασισμού κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Τα θύματα αυτού του βασανιστηρίου παρουσίαζαν έντονη διάρροια και αφυδάτωση, που συχνά οδηγούσαν στο θάνατο.

Ορισμένες φορές, όταν οι μελανοχίτωνες επιθυμούσαν να βεβαιωθούν ότι το θύμα τους θα πέθαινε, αναμίγνυαν το ρεσινόλαδο με βενζίνη. Χαρακτηριστικά λεγόταν ότι η ισχύς του Μουσσολίνι στηριζόταν "στο ρόπαλο και το ρεσινόλαδο".

Το βασανιστήριο του ρεσινόλαδου εφαρμόστηκε στην Ελλάδα από τη δικτατορία Μεταξά, το Καθεστώς της 4ης Αυγούστου. Η μέθοδος βασανισμού ήταν η εξής:

Στο τραπέζι του ανακριτή-βασανιστή υπήρχαν τρία ποτήρια, το ένα με 30 δράμια, το άλλο με 75 και το τρίτο με 100 δράμια ρεσινό-

λαδο. Αν ο ανακρινόμενος δεν ομολογούσε ή δεν υπέγραφε του έδιναν να πει το πρώτο ποτήρι. Στην περίπτωση που αρνιόταν και έφερνε αντίσταση άρχιζαν το άγριο ξυλοκόπημα, το φάλαγγα ή άλλα βασανιστήρια.

Ύστερα από μισή ώρα, εφόσον ο αρχιβασανιστής ανακριτής το θεωρούσε σκόπιμο, ακολουθούσε το δεύτερο στάδιο ανάκρισης και ο κρατούμενος έπινε το δεύτερο ποτήρι των 75 δραμίων. Αν η αντίσταση του κρατουμένου συνεχιζόταν, ύστερα από ένα τετράωρο γινόταν και η τρίτη "ανάκρισις" και τον υποχρέωναν να πει το ποτήρι των 100 δραμίων.

Σε αυτό το διάστημα και αρκετές ώρες ύστερα από την επενέργεια του καθαρτικού, ο κρατούμενος ήταν κλεισμένος στο κελί του και δεν του επέτρεπαν να πάει στο αποχωρητήριο. Το αποτέλεσμα ήταν ότι ο κρατούμενος γινόταν αληθινό ράκος και το κελί, στο οποίο τον άφηναν κλεισμένο τέσσερις, πέντε και περισσότερες μέρες, αληθινός

Ο Γκαμπριέλε Ντ' Ανούντσιο με στολή αξιωματικού. Σπουδαίος λογοτέχνης αλλά και φανατικός φασίστας.

υπόνομος.

Παντελής Λεούσης

Οι κούνιες υπήρξαν από τα παλαιότερα ανθρώπινα παιχνίδια. Αρχαία σπήλαια στην Ευρώπη, καθώς και ειδώλια και κεραμικά αγγεία από την Ελλάδα, τεκμηριώνουν στιγμές παιχνιδιών των προγόνων μας με κούνιες. Ήδη από τον 5ο αιώνα π.Χ. γνωστοί Έλληνες αγγειογράφοι έχουν σχεδιάσει σε αγγεία εκείνης της εποχής παιδιά και γυναίκες που αιωρούνται σε κούνιες.

Σαν την πιο πιθανή προέλευση της κούνιας θεωρούν οι ιστορικοί των παιχνιδιών την συνήθεια των ναυτικών και κυνηγών να κρεμούν από ένα υπερυψωμένο κλαδί δέντρου ή από το κατάρτι, ένα σχοινί που έπλεκαν με κάνναβη. Κατόπιν έβαζαν για κάθισμα στο άλλο άκρο μια ξύλινη σανίδα, τηδούσαν σε αυτό και άρχιζαν να ταλαντεύονται μέσα στο αεράκι για χαλάρωση. Ανεξάρτητα από την πιθανότητα της προέλευσης αυτής, η ιδέα της κούνιας συνεχίστηκε και εξαπλώθηκε σε κάθε γειτονιά με παιδιά σε όλο τον κόσμο.

Εκτός από τους τύπους κούνιας που όλοι γνωρίζουμε, υπάρχουν αρκετοί άλλοι, όπως η αιώρα της Λατινικής Αμερικής, το ινδικό όντζαλ, αλλά και αυτή που χρησιμοποιείται στα τσίρκο από ακροβάτες.

Ήδη στη δεκαετία του 1700, καλλιτέχνες της γαλλικής αριστοκρατίας απεικόνιζαν σε πίνακες και γκραβούρες την ταλάντευση

πάνω σε κούνια ως ψυχαγωγία ενηλίκων. Μέχρι τον 19ο αιώνα, οι βιομηχανίες κατασκεύαζαν σχοινιά και μεταλλικές αλυσίδες, φθηνά και σε αφθονία. Όποιος είχε ένα δέντρο μπορούσε να διαμορφώσει μια κούνια στις αυλές των αναπτυσσόμενων πόλεων της Ευρώπης και της Αμερικής.

Η καθιέρωση της παιδικής χαράς των αρχών στις αρχές του 1900 έβαλε κούνιες σε δημόσιους χώρους για παιδιά γειτονικών πολυκατοικιών και κατοικιών. Τα πάρκα και οι παιδικές χαρές έδωσαν στους νέους υγιή μέρη για να μεγαλώσουν και να κοινωνικοποιηθούν, σε πόλεις που γίνονται όλο και πιο εχθρικές αφού οι ελεύθεροι χώροι για το παιχνίδι άρχιζαν να γίνονται δυσεύρετοι.

Μετά τη δεκαετία του 1970, η ανησυχία του κοινού για την ασφάλεια των παιδιών έγινε αιτία για την αντικατάσταση των σωληνοειδών μεταλλικών "σετ", με μικρότερες κούνιες ξύλου και ρητινών, κατάλληλων για παιδιά διαφορετικών ηλικιών και ανάπτυξης. Αν και ο εξοπλισμός έχει εξελιχθεί με τους αιώνες, η ευχαρίστηση που βρίσκουν τα παιδιά και οι ενήλικες στην ταλάντευση δεν έχει αλλάξει

καθόλου.

Η ταλάντευση απαιτεί σωματική άσκηση, συντονισμό των μυών και το στοιχειώδες ένστικτο της κινητικής ενέργειας, της αδράνειας

και της βαρύτητας. Τα παιδιά μαθαίνουν γρήγορα πώς μπορούν να κρατήσουν την ταλάντευση σε κίνηση, δουλεύοντας ταυτόχρονα τα άκρα και τον κορμό τους. Σε ελάχιστο χρόνο, παρασύρονται στον υπνωτικό ρυθμό της κίνησης εμπρός και πίσω. Με λίγο περισσότερη αυτοπεποίθηση, αποφασίζουν να αναλάβουν έναν κίνδυνο, να επεκτείνουν τα πόδια τους λίγο πιο δυνατά, για να φτάσουν ακόμη πιο μακριά στον ουρανό.

Ο Ρόμπερτ Λούις Στίβενσον, στον παιδικό του στίχο του 1885, έγραψε για την κούνια:

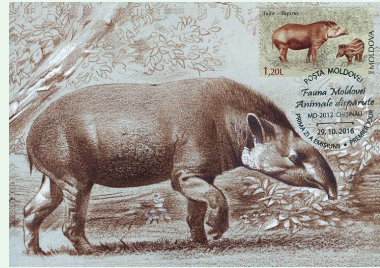
Ο Ρενουάρ τίμησε την κούνια με τον ομώνυμο πασίγνωστο πίνακά του.

Πώς σας αρέσει να ανεβαινέτε σε μια κούνια, / στον αέρα τόσο μπλε; / Ω, νομίζω ότι είναι το πιο ευχάριστο πράγμα που μπορεί ποτέ να κάνει ένα παιδί.

Δημήτρης Βαρελάς

Ο τάπιρος

Ο τάπιρος είναι ένα μεγάλο, φυτοφάγο θηλαστικό με κοντή κινητή προβοσκίδα, παρόμοιο σε σχήμα με ένα χοίρο. Οι τάπιροι κατοικούν σε ζούγκλες και δασικές περιοχές της Νότιας Αμερικής, της

Κεντρικής Αμερικής και της Νοτιοανατολικής Ασίας. Υπάρχουν τέσσερα ευρέως αναγνωρισμένα είδη τάπιρων: ο βραζιλιάνικος, ο μαλαισιανός, ο τάπιρος του Μπάιρντ και ο τάπιρος του βουνού. Και τα τέσσερα αυτά είδη έχουν περιληφθεί στην Κόκκινη Λίστα Απειλούμενων Ειδών της IUCN.

Οι τάπιροι ανήκουν στην υπεροικογένεια Ταρπιγοείδα, πολλά μέλη της οποίας έχουν εξαφανιστεί. Οι πιο κοντινοί συγγενείς τους είναι σήμερα άλλα σπληφόρα ζώα με περιέργες σπλές, όπως αλογα, γαϊδούρια, ζέβρες και ρινόκεροι.

Οι τάπιροι έχουν μήκος 2 περίπου μέτρα, ύψος στο ακρώμιο έως 1 μέτρο, και βάρος έως 300 κιλά. Στα πίσω πόδια έχουν τρία δάχτυλα, αλλά στα μπροστινά διαθέτουν και ένα τέταρτο, που χρησιμοποιείται όταν βαδίζει σε μαλακό έδαφος.

Εχθροί του ταπίρου είναι τα τζάγκουαρ, οι τίγρεις, οι κροκόδειλοι και τα ανακόντα. Απέναντι σ' αυτά τα ζώα μπορεί να αμυνθεί με το παχύ δέρμα του και την μεγάλη ταχύτητά του στο τρέξιμο. Ο χειρότερος εχθρός του όμως είναι ο άνθρωπος, που τον κυνηγά για το νόστιμο κρέας του, με αποτέλεσμα ο τάπιρος να απειλείται με εξαφάνιση.

Λ. Τ.

Το όμποε

Από τους αρχαίους αυλούς
στο σημερινό όργανο της συμφωνικής ορχήστρας

Το Όμποε είναι ένα από τα αρχαιότερα όργανα, γνωστά σε όλους του μεγάλους αρχαίους πολιτισμούς. Ανήκει στο είδος των πνευστών οργάνων με διπλή γλωττίδα, στην οποία ανήκει και το φαγκότο. Το συναντάμε στους αρχαίους Αιγυπτίους, στην ελληνική αρχαιότητα ως Αυλό, στην αρχαία Ρώμη ως Tibia και στην Ασία ως Turna.

Έχει τη μορφή κωνικού σωλήνα με σπές για την παραγωγή φθόγγων διαφορετικού ύψους. Κατασκευάζεται συνήθως από ξύλο ή εβονίτη. Το κωνικό σχήμα του σωλήνα και η διπλή γλωττίδα δίνουν στο όργανο αυτό τον χαρακτηριστικό ένρινο και διαπεραστικό ήχο.

Το όμποε της δημοτικής μας μουσικής λέγεται ζουρνάς, καραμούζα ή πίπιζα. Κατασκευάζεται από ξύλο βερικοκιάς. Χρησιμοποιεί και αυτό διπλό καλάμι που δημιουργεί έναν απότομο, οξύ και διαπεραστικό ήχο. Παίζεται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους, κατά τη διάρκεια υπαίθριων εορταστικών εκδηλώσεων, γάμων και πανηγυριών. Έχει οκτώ τρύπες στο

μπροστινό μέρος, επτά από τις οποίες χρησιμοποιούνται κατά την αναπαραγωγή για την αλλαγή των φθόγγων και μία στον αντίχειρα για την αλλαγή οκτάβας.

Ο ζουρνάς είναι παρόμοιος με το Μιζμάρ της αραβικής μουσικής, καθώς και με παρόμοια όργανα που χρησιμοποιούνται στη λαϊκή μουσική πολλών χωρών, όπως το Ιράν, η Αρμενία, το Ισραήλ, το Αφγανιστάν, το Ιράκ, η Συρία, η Τουρκία, το Αζερμπαϊτζάν, οι χώρες των Βαλκανίων (όπου στις σλαβικές συνήθως ονομάζεται ζουρλα), χώρες του Καυκάσου, αλλά και η Ανατολική Ευρώπη και η Κίνα.

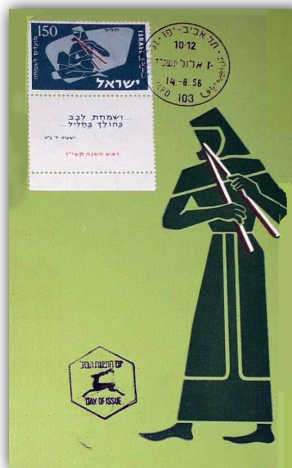
Οι οργανοπαίχτες του ζουρνά έχουν αναπτύξει μία τεχνική αποθήκευσης αέρα δεξιά και αριστερά της στοματικής κοιλότητας, ώστε όταν καταναλώνεται ο αέρας δεξιά να φορτίζεται αριστερά και αντιστρόφως. Με αυτό τον τρόπο μπορούν να παίξουν για μεγάλα διαστήματα χωρίς να ανα-

πνεύσουν.

Η διπλή γλωττίδα, συνήθως από καλάμι,

Ο Μαρσύας παίζει τον αυλό, το "όμποε" της αρχαιότητας.

Ο διπλός αυλός υπήρχε και στους Εβραίους

1. Πίπιζες και φλογέρες της δημοτικής μας μουσικής.
2. Η Κροατία και οι άλλοι Βαλκάνιοι έχουν ζουρνάδες.
3. Το μιζμάρ των Αράβων είναι παρόμοιο με το ζουρνά.
4. Υπάρχουν και μιζμάρ με διπλό σωλήνα.

Το γραμματόσημο του Ισραήλ απεικονίζει περίφημα το ζουρνά δίπλα στο όμποε της συμφωνικής ορχήστρας. Δεξιά του κλαρινέτο και όμποε. Ακολουθεί σύγχρονο όργανο σε γραμματόσημο Αυστρίας και δεξιά, άγγελος παίζει όμποε των χρόνων που το όργανο δεν είχε ακόμα κλειδιά.

κατασκευάζεται από τον ίδιο τον εκτελεστή, διαδικασία που απαιτεί ιδιαίτερη ικανότητα και υπομονή.

Η Γερμανική Ονομασία Oboe προέρχεται από τον Γαλλικό όρο "Hautbois" = ψηλό ξύλο. Η ανάπτυξη του ως όργανο της κλασικής μουσικής έγινε στη Γαλλία και εμφανίστηκε για πρώτη φορά σε μία όπερα το 1671. Βρισκόταν όμως ακόμα σε μορφή που χρειάστηκε πολλές βελτιώσεις για να φτάσει στη σημερινή τελειότητα.

Αποφασιστική στιγμή για το όμποε ήταν όταν το 1880 ο Γάλλος οργανοποιός F. Logeé εφάρμοσε στο όργανο σύστημα μεταλλικών κλειδιών.

Η μουσική του έκταση καλύπτει περίπου τρεις οκτάβες. Στις αργές κυρίως μελωδίες, ο ήχος του είναι συνήθως μελαγχολικός και πολύ εκφραστικός, και θυμίζει συχνά "Ανατολή".

Επειδή ο σωλήνας του όμποε είναι αρκετά στενός, συγκρινόμενος με το σωλήνα των άλλων ξύλινων πνευστών της ορχήστρας, ο εκτελεστής, καθώς φυσά-

ει μέσα στο όργανό του, "ξοδεύει" λιγότερο αέρα απ' ό,τι οι εκτελεστές των άλλων οργάνων. Γι' αυτό το λόγο μπορεί να παίζει νότες με μεγάλη διάρκεια ή ακόμα και μεγάλες μουσικές φράσεις με μία αναπνοή. Καθώς όμως για να περάσει ο αέρας από το λεπτό επιστόμιο χρειάζεται έντονο και στοχευμένο φύσημα, χρειάζεται ο μουσικός να έχει καλή τεχνική για να αποδώσει καλά.

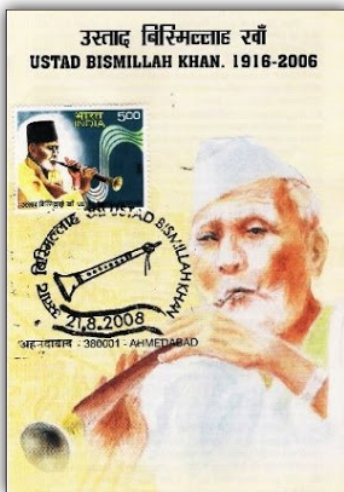
Λόγω του διαπεραστικού του ήχου, το όμποε δίνει τον τόνο (λα) στην ορχήστρα πριν αρχίσει η συναυλία για το κούρδισμα των οργάνων της.

Σχεδόν όλες οι ορχηστρικές συνθέσεις που γράφτηκαν μετά το 1700 περιλαμβάνουν ένα μέρος για όμποε, ενώ υπάρχουν και πλήθος κοντσέρτα για όμποε και ορχήστρα, κατ' αντιστοιχία των κοντσέρτων για πιάνο, βιολί, φλάουτο κλπ. Μερικά από τα γνωστότερα γράφτηκαν από το Μότσαρτ, τον Χάιντν, τον Μπετόβεν και άλλους.

Παντελής Λεούσης

Παλιά μουσειακά όμποε.

Πολλές είναι οι ασιατικές χώρες, στις οποίες οι ζουρνάδες πτωταγωνιστούν στη λαϊκή μουσική τους παράδοση, όπως η Αρμενία, η Ινδία και η Κορέα.

Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα

Ο Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα είναι ο δημοφιλέστερος ποιητής και δραματουργός ολόκληρου του ισπανόφωνου κόσμου, ένας από τους σπουδαιότερους δραματουργούς του σύγχρονου θεάτρου.

Γεννήθηκε σε μια μικρή πόλη κοντά στη Γρανάδα το 1898. Ο πατέρας του ήταν αγρότης και η μητέρα του δασκάλα. Μετά την βασική εκπαίδευση σε ένα σχολείο Ιησουιτών, φοίτησε στα πανεπιστήμια Γρανάδας και Μαδρίτης, και το 1923 έλαβε πτυχίο νομικής. Στα φοιτητικά του χρόνια ήταν παρών σε όλα τα λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά πρωτοποριακά κινήματα, ενώ συνεργαζόταν παράλληλα με διάφορα περιοδικά.

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ήταν ο εξαιρετικός τρόπος με τον οποίο χειριζόταν τον λόγο, στοιχείο εμφανές σε διαλέξεις, όπου οι αυτοσχεδιασμοί του αποκάλυπταν τον πληθωρικό δυναμισμό του.

Στα 1929-30 βρέθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες και στη Λατινική Αμερική, δίνοντας διαλέξεις και παρουσιάζοντας με μεγάλη επιτυχία σκηνικά έργα του.

Το 1933 ίδρυσε μαζί με τον Εντουάρντο Ουγκάρτε "Το Παράπηγμα" (La Barraca), έναν περιοδεύοντα φοιτητικό θίασο που παρουσίαζε τα αριστουργήματα του εθνικού ισπανικού θεάτρου απ' άκρη σ' άκρη της χώρας.

Η πρώτη του ποιητική συλλογή δημοσιεύτηκε το 1921 με τίτλο Libro de poemas. Επηρεασμένος αρχικά από τις μοντέρνες τά-

σεις της εποχής του, γρήγορα θα ακολουθήσει την αγάπη του προς τις ιμπρεσιονισμό, προς τα λαϊκά και παιδικά θέματα των παραδόσεων της Ανδαλουσίας.

Ακολούθησαν και άλλες συλλογές, μεταξύ των οποίων και τα Τσιγγάνικα τραγούδια, όπου ο Λόρκα παρουσιάζει τους τσιγγάνους ως σύμβολο ελευθερίας και φαντασίας, ενώ την περίοδο της παραμονής του στην Αμερική (1929-30) έγραψε ακόμα τέσσερις, μεταξύ των οποίων και το κύκνειο ποιητικό αριστούργημα του *Θρήνος για τον Ιγκνάθιο Σάντσεθ Μεχίας* (1935).

Το θεατρικό έργο του Λόρκα είναι εξίσου σπουδαίο: *Μαριάννα Πινέδα* (1927), *Ντόνα Ροζίτα* (1935), *Η έξυπνη σαγκάρισσα* (1930), *Ο έρωτας του δον Περλιμπλίν με την Μπελίσα στον κήπο του* (1933), καθώς και τα τρία δραματικά αριστουργήματα *Ματωμένος γάμος* (1933), *Γέρμα* (1934) και *Το σπίτι της Μπερνάρντα Αλμπτα* (1936), στα οποία

οι γυναίκες φιγούρες ταυτίζονται με τα στοιχειώδη ανθρώπινα πάθη, σε έναν έντονα δραματικό και λυρικό τόνο που προσιδιάζει στην αρχαιοελληνική τραγωδία.

Αλλά ο Λόρκα δεν ήταν μόνο ποιητής και δραματουργός. Ήταν πολύ καλός ζωγράφος, με το ταλέντο του στη ζωγραφική να εκτιμάται

τόσο από τον Πικάσο, όσο και τον Σαλβατόρ Νταλί, που ήταν και οι δύο φίλοι του.

Άλλο μεγάλο ταλέντο του ήταν η μουσική. Ήταν ικανότατος πιανίστας, κάτι που ανα-

Μονόφυλλο Αργεντινής, με απόσπασμα από ποίημα του στο βάθος

γνώριζε και ο φίλος του Μανουέλ Ντε Φάλια. Μάζευε συχνά φίλους στο σπίτι –όλοι μέλη της ισπανικής διάνοησης- και τους έπαιζε, εν είδη συναυλίας, έργα κλασικής μουσικής. Οι συναυλίες τελείωναν πάντα με εκτεταμένες διάρκειας αυτοσχέδιους.

Ο Λόρκα ασχολήθηκε για καιρό με τη συλλογή, εναρμόνιση αλλά και τη σύνθεση δημοτικών τραγουδιών. Τα τραγουδία του, μικρά αυθεντικά "διαμάντια", παίζονται πάντα σαν δημώδη χωρίς ο κόσμος να γνωρίζει τον δημιουργό τους.

Το έργο του Λόρκα βρήκε μεγάλη ανταπόκριση και στη χώρα μας. Στη Ελλάδα έχει μεταφραστεί σχεδόν στο σύνολό του (Νίκος Γκάτσος κ.ά.), μεγάλος αριθμός ποιημάτων και δραμάτων του έχουν μελοποιηθεί (Μίκης Θεοδωράκης, Μάνος Χατζιδάκης, Χρήστος Λεοντής κ.ά.), ενώ τα θεατρικά του έργα βρίσκονται πάντα στις πρώτες προτιμήσεις των ελληνικών θιάσων. Αξέχαστες ερμηνείες του λορκικού δράματος παραμένουν αυτές της Κατίνας Παξινού. Αμέτρητες είναι οι συνθέσεις που το έργο και η προσωπικότητα του Λόρκα ενέπνευσαν παγκόσμια. Μόνο ο *Ματωμένος γάμος* του, εκτός από το Χατζηδάκη που έγραψε μουσική για την αντίστοιχη θεατρική παράσταση, έχει μελοποιηθεί από τον Ούγγρο Sandor Szokolay (γεν. 1931), έγινε όπερα (*Die Bluthochzeit*) από τον Γερμανό Wolfgang Fortner (γεν. 1907), ενώ η σύνθεση του Μεξικανού Silvestre Revueltas (1899-1940) *Homenaje a García Lorca* (Τιμή στον Γκαρσία Λόρκα) παίχτηκε για πρώτη φορά στην πόλη του Μεξικού τέσσερες μήνες μετά το θάνατο του ποιητή.

Ο βίαιος θάνατος, που αποτέλεσε ένα

από τα κεντρικά θέματα του έργου του Λόρκα, σημάδεψε τελικά και αυτόν τον ίδιο. Σχεδόν με την έναρξη του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου (1936-9) πήγε στη Γρανάδα, την οποία θεωρούσε σχετικά ασφαλή. Στις 16 Αυγούστου 1936, μετά από οδηγίες του Πολιτικού Κυβερνήτη των Εθνικιστών του Φράνκο, συνελήφθη από Φαλαγγίτες στρατιώτες, κρατήθηκε επί δύο ημέρες, βασανίστηκε και εκτελέστηκε. Παρόλο που ο ποιητής δεν είχε ενταχθεί σε πολιτικές παρατάξεις, ήταν γνωστός σαν φιλικά προσκείμενος προς τους αριστεριστές της ισπανικής διάνοησης και σαν υπερασπιστής των ατομικών ελευθεριών. Φαίνεται πως τόσο αυτές οι προτιμήσεις του, όσο και οι γνωστές ομοφυλοφιλικές τάσεις του, ήταν η αιτία που οι φασίστες δεσμοφύλακές του τον εκτέλεσαν.

Τα λείψανά του δεν βρέθηκαν ποτέ.

Ο Λόρκα ήταν ένα μόνο από τα 4000 μέλη της ισπανικής διάνοησης που δολοφονήθηκαν από τους φασίστες κατά την έναρξη του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου.

Μία τόσο μεγάλη προσωπικότητα, ένας τέτοιος εμβέλειας δημιουργός, έφυγε μόλις στα 38 του χρόνια, έχοντας προλάβει να αφήσει ένα τεράστιο σε σπουδαιότητα έργο. Πέρα από το δυσάρεστο συναίσθημα που νοιώθει κανείς για τον άδικο χαμό του, αισθάνεται ιδιαίτερη λύπη αναλογιζόμενος το τι έχασε η παγκόσμια λογοτεχνία, το τι θα μπορούσε ακόμα να κληροδοτήσει στην ανθρωπότητα ο Λόρκα αν δεν έφευγε στην απόγειο της δημιουργικής του ηλικίας.

Π. Λ.

Ο Λόρκα στο πιάνο.

Εμφύλιος πόλεμος. Έκδοση Εθνικού Δημοκρατικού Συνεδρίου Αλληλεγγύης.

Σκηνές δύο από τα δράματά του. Οι Τρεις Αδελφές και Ο Ματωμένος γάμος.

Η λέξη πυροφάνι είναι γνωστή από τα χρόνια του Μεσαίωνα και προέρχεται από τις αρχαίες ελληνικές λέξεις πῦρ + φανός. Χρησιμοποιείται τόσο για το είδος ψαρέματος που γίνεται νύκτα, με τη βοήθεια δάδας στις πρωτόγονες κοινωνίες ή φαναριού που τοποθετείται σε ειδική πλατφόρμα (σχάρα) σε αλιευτικά σκάφη τα οποία μπορεί να είναι βάρκες, το καΐκια ή γρι γρι που έχουν εξοπλιστεί με τέτοιο φωτιστικό σύστημα.

Σε όλες τις περιπτώσεις αυτό το φως χρησιμοποιείται για να προσελκύνονται τα ψάρια τη νύχτα.

Το ψάρεμα με δάδες γίνεται κυρίως σε παραποτάμια, παραλίμνιες περιοχές και σπανιότερα σε παράκτιες. Ο ψαράς βαδίζει σε πολύ ρηχά νερά κρατώντας στο ένα χέρι τη δάδα και στο άλλο το καμάκι, με το οποίο καμακώνει τα ψάρια που, θαμπωμένα από το φως, παραμένουν ακίνητα.

Υπάρχει ακόμα και η τεχνική ψαρέματος με πυροφάνι από βάρκα, κοντά στην ακτή. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται η συμμετοχή δύο ατόμων. Ο ένας για να οδηγεί τη βάρκα με τα κουπιά και ο άλλος για να παρατηρεί το βυθό, να βλέπει τα ψάρια και να τα καμακώνει.

Η λάμπα μπαίνει πάντα στη πλήρη και τροφοδοτείται από φιάλη υγραερίου. Παλαιότερα χρησιμοποιούνταν οι γνωστές "Λουξ"

που λειτουργούσαν ακριβώς σαν φορητές λάμπες.

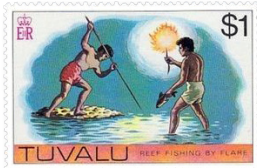
Το καμάκι είναι ειδικής επιλογής, με πολλά δόντια, και το μήκος του κονταριού πρέπει να είναι 3-4 μέτρα.

Σπανιότερα αυτό το ψάρεμα μπορεί να γίνει και με ένα άτομο. Σε αυτή την περίπτωση ο ψαράς δεν χρησιμοποιεί κουπιά. Απλά, κινεί τη βάρκα βυθίζοντας και σπρώχνοντας το καμάκι στο βυθό.

Το πυροφάνι χρειάζεται μπουνάτσα για να αποδώσει. Εφόσον ο καιρός είναι κατάλληλος, μόλις πέσει η νύχτα ανάβει η λάμπα και ο ένας ψαράς κωπηλατεί αργά και χωρίς θόρυβο. Ο δεύτερος στέκεται όρθιος στη πλήρη κοιτώντας με προσοχή την θάλασσα. Το φως προσελκύει πολλά ψάρια όπως, ζαργάνες, κέφαλους, λαβράκια κ.α. Τα ψάρια του βυθού δεν ενοχλούνται από το φως και τα περισσότερα στέκονται ακίνητα. Εξαιρεση οι κέφαλοι που κινούνται στον κύκλο που δημιουργεί η λάμπα, ανάμεσα σε φως και σκοτάδι.

Ο καμακιστής πρέπει να είναι γρήγορος και εύστοχος ώστε να μη κάνει ζημιά στο ψάρι ή στα μαλάκια. Διότι στα συνήθη αλιεύματα με πυροφάνι περιλαμβάνονται καλαμάρια και χταπόδια.

Π. Λ.

Τα κρύσταλλα Σβαρόφσκι

Ένα από τα πιο γνωστά διακοσμητικά προϊόντα παγκοσμίως είναι τα προϊόντα κρυστάλλου (γυαλιού πλούσιου σε μόλυβδο) με την επωνυμία Swarovski. Πρόκειται κυρίως για την εξέλιξη αυτών που τα παλιά χρόνια ήταν γνωστά ως "στρας" και που διακοσμούσαν φορέματα τραγουδιστριών της όπερας και χορευτριών των παρισινών καμπαρέ.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1895 από τον Ντάνιελ Σβαρόφσκι (Daniel Swarovski), και τα κεντρικά γραφεία της βρίσκονται πάντα στο Wattens του Τυρόλου, κοντά στο Ίνσμπρουκ της Αυστρίας.

Μετά την προμήθεια της πρώτης μηχανής λεπτής κοπής κρυστάλλων, τα προϊόντα της εταιρείας εντυπωσίασαν τον εφευρέτη της υψηλής ραπτικής Charles Frederic Worth. Έτσι, στην παγκόσμια έκθεση του Παρισιού του 1900, τόσο ο Worth όσο και ο μόδιστρος Raquin που συμμετείχαν μαζί με πολλές άλλους μόδιστρος στο ειδικό περίπτερο ραπτικής της έκθεσης, παρουσίασαν φορέματα κεντημένα με κρύσταλλα Σβαρόφσκι. Η εντύπωση ήταν μεγάλη, και έγινε ακόμα μεγαλύτερη όταν το 1907, οι αδελφές Καγιό (Sœurs Callot) δημιούργησαν ένα θεατρικό φόρεμα με κρυστάλλους Σβαρόφσκι "μπλε νουί" (bleu nuit).

Το 1919 η δημοφιλία των Σβαρόφσκι μεγάλωσε σημαντικά, καθώς η μόδα απαιτούσε τα κοντά φορέματα των δεσποινίδων της εποχής να στολίζονται με πούλιες, πέρλες και

κρύσταλλα. Μετά την κρίση του 1929, μοδίστρες και μόδιστροι θα επαναφέρουν την ίδια μόδα. Οι διάσημοι οίκοι Λανβέν, Σανέλ, Σκιαπαρέλι ήταν μεταξύ αυτών που τα χρησιμοποίησαν –με φειδώ– στις δημιουργίες τους.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι κρύσταλλοι Σβαρόφσκι θα καθιερωθούν ακόμα περισσότερο και θα διακοσμήσουν φορέματα μεγάλων οίκων. Ένας από αυτούς ήταν και ο οίκος Ντιόρ, για τον οποίο αργότερα ο Σβαρόφσκι δημιούργησε μια νέα απόχρωση κρυστάλλου.

Το 1962, για τα γενέθλια του Προέδρου Κένεντι, η Μέριλιν Μονρόε φορούσε ένα φαρδύ φόρεμα καλυμμένο ολόκληρο με στρας Σβαρόφσκι.

Τέλος, από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, η εταιρεία βελτίωσε και διέυρυνε την ποικιλία των προϊό-

των της, προσθέτοντας αντικείμενα λαμπερά, όπως μπιμπελό, δώρα κλπ., "που μοιάζουν ακριβά αλλά είναι σε τιμές προσιτές".

Η εταιρεία διαθέτει σήμερα πάνω από 2.200 καταστήματα σε 120 χώρες, με 26.000 άτομα προσωπικό και τζίρο που το 2007 έφθασε τα 2,66 δις ευρώ.

Το 1989 άλλαξε και το λογότυπό του, αντικαθιστώντας το αλπικό λουλούδι "εντελβάις" με τον "κύκνο". Ο κύκνος είναι παρών σε κάθε ένα από τα 24000 προϊόντα Σβαρόφσκι, είτε με χάραξη ή με αμμοβολή.

Το Κύπελο UEFA 2008 διακοσμημένο με τέσσερα μεγάλα κρύσταλλα Swarovski

Δύο από τα νεότερα προϊόντα Swarovski.

Φεγιέ κοινής έκδοσης Αυστρίας -Χονγκ Κονγκ, διακοσμημένη με κρύσταλλα Swarovski.

Α. Τ.

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

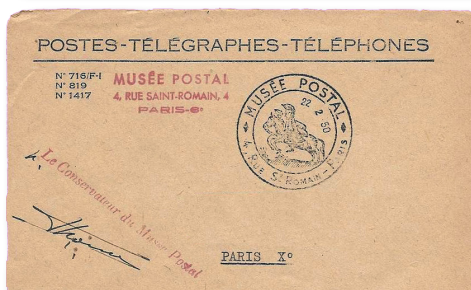
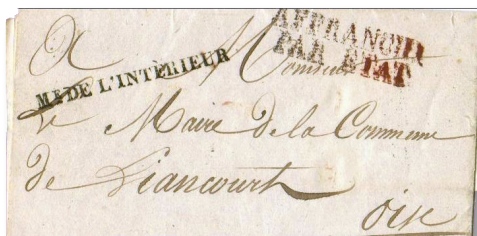
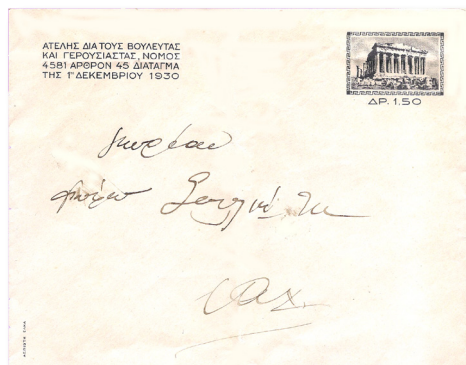
Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Μετά την κυκλοφορία του βιβλίου "Εγχειρίδιο του Θεματικού Φιλοτελισμού", της γνωστής έκδοσης του συλλόγου μας, τα κείμενα της παρούσας στήλης αναπαράγονται από αυτό.

Διοικητική ατελής αλληλογραφία

Εκτός από το στρατιωτικό ταχυδρομικό υλικό που είχε κατά καιρούς δικαίωμα ατέλειας, υπάρχει και αυτό των διοικητικών κρατικών υπηρεσιών, όπως υπηρεσιακή αλληλογραφία υπουργείων, δήμων και κοινοτήτων, οργανισμών κοινής ωφελείας, τελωνείων, αλληλογραφία βασιλικών αυλών κτλ.

Σε πολλές χώρες ταχυδρομική ατέλεια ισχύει επίσης για επιστολές που απευθύνονται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον Άγιο Βασίλη, αλληλογραφίας με το Ταχυδρομείο, με την Εταιρεία Πνευματικής Ιδιοκτησίας, με το Ταχυδρομικό Ταμειούτσιο κτλ.

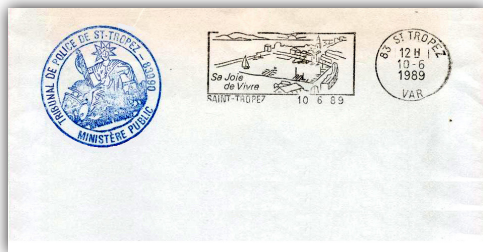
Εκ τω άνω: Ατέλεια Υπουργείου Εσωτερικών ("γραμματοσημασμένο από το κράτος"), Νομαρχιακή.

Ατέλεια Βουλευτική, Μ. Βρετανίας, Ταχυδρομικού Μουσείου.

Τα διακριτικά σύμβολα και στοιχεία που υποδηλώνουν αυτή την ατέλεια επάνω στο υπηρεσιακό δελτάριο ή τον φάκελο, διαφέρουν από χώρα σε χώρα και από εποχή σε εποχή. Αλλού, όπως στη Μεγάλη Βρετανία, χρησιμοποιείται μία επισήμανση "official" (επίσημο). Στη Γαλλία, σε πολλές περιπτώσεις γινόταν χρήση μιας ειδικής υπηρεσιακής εικονογραφημένης σφραγίδας, όπως αυτή του Υπουργείου Αποικιών και η Δημοτική.

Όταν εκτίθεται αυτού του είδους υλικό, να μη λησμονούμε την λεπτομερή περιγραφή του, ώστε να αιτιολογείται πλήρως η παρουσία του χωρίς γραμματοσήμανση.

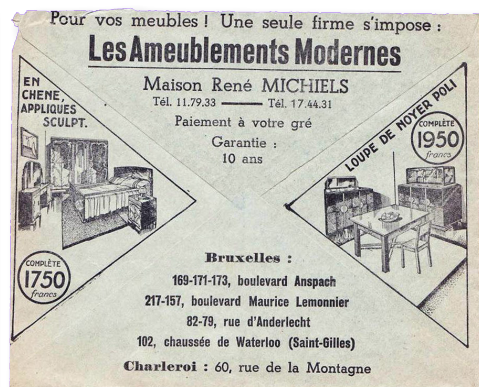
Φάκελοι/μονόφυλλα ταχυδρομικών επιταγών

Οι φάκελοι ατελούς υπηρεσιακής αλληλογραφίας, κυρίως ταχυδρομικών υπηρεσιών, διακοσμούνται συχνά με διαφημίσεις. Το μεγαλύτερο μέρος τους αφορά σε αποστολή εσωκλειστων επιταγών και σε ειδοποιητήρια που στέλνονταν στους παραλήπτες. Διάφορες ταχυδρομικές διοικήσεις (Γαλλία, Βελγίου, Γερμανίας κτλ.) χρησιμοποίησαν αυτή τη μέθοδο. Κρίνοντας από την διάρκεια εφαρμογής της και την ποσότητα του υλικού που διακινήθηκε, αποδεικνύεται ότι ήταν ιδιαίτερα επιτυχής.

Η θεματική σημασία αυτού του υλικού είναι δεδομένη και η χρησιμοποίησή τους απόλυτα επιτρεπτή.

"Εμπιστευτικό - Ιατρικό Απόρρητο", Δημοτική ατέλεια, Υπουργείου Αποικιών Γαλλίας, Δημοσίου Ιρλανδίας

Οπίσθια όψη φακέλου βελγικών ταχυδρομείων με πληθώρα διαφημίσεων

LA POSTE
CHEQUES POSTAUX

POUR GARANTIR
VOTRE AVENIR
UNE GAMME COMPLETE
DE SERVICES A LA POSTE

CH. EL. 89 - SERVICES DES POSTES - 14, rue de Valenciennes 95 - 95 702

**LA COLLECTION DES
TIMBRES-POSTE NEUFS
DE FRANCE**

1er ENVOI
COTE 220 F

une superbe collection de
timbres-poste neufs de France.

Réunissez
une superbe collection de
timbres-poste neufs de France.

BON D'EXAMEN GRATUIT

A retourner à : C/O BOUVELOT avenue de Québec 19142 LES ELIS CEDEX.
Remplissez votre bon d'examen de timbres neufs de France au prix de 95 F pour un examen gratuit de 15 jours. Ensuite je renverrai, indiquant pour un examen gratuit, vos adhésifs postaux et timbres neufs de France que je pourrai acheter au tarif plein ou une remise sous vos choix de devis. Arrêt des envois sur simple demande.

EN MANUSCRITS S.V.P.

Nom : _____
Prénom : _____ N° et Rue : _____
Ville : _____
Code postal : _____ Signature : _____

Membre de la Chambre Syndicale des Néopostes et Experts en Timbres. 102 300 028 99

Φάκελος επιταγών με διαφήμιση γραμματοσήμων

**La Collection des Cartes
Téléphone Françaises**

Réunissez
une superbe collection
de cartes téléphone françaises.

Premier
examen 95 F
pour un examen gratuit
de 15 jours. Ensuite vous recevrez
des sélections mensuelles sans engagement.

BON D'EXAMEN GRATUIT

A retourner à : C/O BOUVELOT avenue de Québec 19142 LES ELIS CEDEX.
Remplissez votre bon d'examen de cartes de téléphone neufs de France au prix de 95 F pour un examen gratuit de 15 jours. Ensuite je renverrai, indiquant pour un examen gratuit, vos adhésifs postaux et cartes de téléphone neufs de France que je pourrai acheter au tarif plein ou une remise sous vos choix de devis. Arrêt des envois sur simple demande.

EN MANUSCRITS S.V.P.

Nom : _____
Prénom : _____ N° et Rue : _____
Ville : _____
Code postal : _____ Signature : _____

1918 1988
TELECARTE 50 UNITES

Δύο όψεις φακέλου επιταγών με διαφήμιση τηλεκαρτών

OFFRE D'ESSAI *Secrets de vitalité :*
LA GEELE ROYALE PURE

UN PRODUIT DE L'APICULTURE...
CHEZ DES APICULTEURS-PRODUCTEURS !

**DOMAINE APICOLE DE CHEZELLES
36500 CHEZELLES**

RECOUVREZ
NATURALLEMENT
UNE NOUVELLE
ÉNERGIE

RECOUVREZ
CULTURELLEMENT
UNE NOUVELLE
ÉNERGIE

RENVOYER LES AUCOURD'HUI LE COUPON CIBECHESS AU : DOMAINE APICOLE DE CHEZELLES 36000 CHEZELLES

NOM _____ Prénom _____ ADRESSE _____
TEL _____

Je profite de votre OFFRE D'ESSAI "GEELE ROYALE PURE". Veuillez me faire parvenir par retour ("collissimo") :
FRACON DE 10 G (10 jours) 90 F X _____ Port TOTAL _____
FRACON DE 30 G (30 jours) 174 F X _____ + 15 F
avec coller-dose de notice

Poissenne (joint à la commande par Abonné Clientèle postal à l'ordre du DOMAINE APICOLE DE CHEZELLES

Date _____ Signature _____

Merci d'ajouter gracieusement à ma commande le petit pot déjeunatoire "MEL DORE DU BERRY".
Je déclare recevoir gratuitement et sans obligation d'achat une
INFORMATION COMPLÈTE SUR LA GEELE ROYALE PURE et votre CATALOGUE "LES PRODUITS DE LA RUCH".

Φάκελος επιταγών με διαφήμιση γραμματοσήμων

S. A. SÉCURITÉ FISCALE ET COMPTABLE
145, Rue Royale, - - - Tél. : 17.48.33 - 17.48.34

1. Examen de toutes questions fiscales ;
2. Tous les travaux comptables ;
3. Étude et rédaction de tous contrats ;
4. Constitution de sociétés.

AGENCES A LIÈGE MONS
BLANKENBERGHE

Van af 16,000 fr. par 10.000 met firma Enveloppen groene of blauwe. Briefhoefden (4' cop.) van af 24,00 fr. Raadpleeg dus voor uw drukwerken Drukken J. & G. Vandeputte IMPRIMERIE LIGHTERVELDE à consulter pour vos imprimés Entité de lettres (4' cop.) à partir de 24,00 fr. Enveloppes vertes ou bleues avec firme à partir de 16,00 fr.

**POUR VOTRE
PUBLICITÉ**

AIDE ET CONSEILS GRATUITS
ADRESSEZ-VOUS SANS ENGAGEMENT
A FIRME DE 1er ORDRE

Publicity Office
86, Avenue Rogier BRUXELLES
Tél. : 15.69.00

TRIMONIALES - CHEQUES
30 IV 1938
REKENINGUITREKSEL
POSTLUIST
PROPAGEZ LE SERVICE
DES CHEQUES
POSTAUX
M. VAN GENEGHTEN, Eugène
notaris
WAELEM

LIEGE 1939

INTERNATIONALE
TENTONSTELLING
LIUK
EXPOSITION
INTERNATIONALE
MAI NOV.
= 1939

OFFICE DES CHEQUES
SERVICES DES POSTES
EXTRAIT DE COMPTE

Φάκελος επιταγών με διαφήμιση γραμματοσήμων

OFFICE DES CHEQUES
SERVICES DES POSTES
EXTRAIT DE COMPTE

39489
M. DE BAECKER, Julien
rue des Agneaux, 51
Borgerhout-ANVERS

DEGATS
A VOTRE AUTO
vous avez...
PROCÈS-VERBAUX

DAS
AUTOMOBILE
87 AV. LOURDE - BRUX.

Δύο όψεις φακέλου επιταγών βελγικών ταχυδρομείων

Postscheckamt München.

Die neue Bürofeder

MULLER

Winko
NR 312

LEIPZIGER
STANDBELEGFABRIK
HERM. MULLER
LEIPZIG - LINDENAU
LITHOGRAPHIE - DRUCKEREI

Herrn
Georg Dunlein
München 2 NW
40938
Theresienstr. 45/0

Postschecho.
B 505 (22).

Ατελής γερμανικός φάκελος ταχυδρομικών επιταγών

Αχ! Αυτό το πλάνο...

"Η φτερωτή γοητεία"

Μεγάλο χρυσό Μετάλλιο σε παγκόσμια έκθεση (97 βαθμοί)

1: Τα ίχνη των πουλιών στον πολιτισμό: Τρεις πρώτες ενδείξεις από την "γοητεία με φτερά"

- 1.1 Χρώματα, σχήματα και εικόνες – Οι απεικονίσεις των πουλιών στην τέχνη
- 1.2 Οικόσημα, νομίσματα και τοτέμ ορθοστάτες – Όλα είναι "φτερωτά" εμβλήματα
- 1.3 Τόποι, πλοία και πρόσωπα- Τα πουλιά ως έμπνευση

2: Τα πουλιά από μόνα τους εξασφαλίζουν αυτή τη γοητεία. Πάμε μαζί σε αυτή την ορνιθολογική εκδρομή:

- 2.1 Μαζί μου σε μια εκδρομή στην παρθένα φύση.
- 2.2 Ας παρατηρήσουμε τα συναρπαστικά πουλιά σε ζωολογικούς κήπους, πάρκα και στο κέντρο της πόλης...
- 2.3 ...ή απλά θαυμάστε τον κόσμο των πουλιών γερμένοι στον καναπέ σας
- 2.4 Επιστήμονες και λαϊκοί, αφιέρωσαν τη ζωή τους στην εξερεύνηση και την ονομασία των πουλιών.
- 2.5 Ωστόσο, μόνο το επιστημονικό σύστημα εξασφαλίζει την επανάσταση στην ορνιθολογία.

3: Ο συναρπαστικός κόσμος των πτηνών συνδέεται με την δική μας ύπαρξη

- 3.1 Οι κοινοί άνθρωποι παρατηρούν επίσης τη συμπεριφορά των πουλιών, ερμηνεύοντάς την με δικό τους τρόπο
- 3.2 Ρήσεις, μύθοι και θρύλοι διαφοροποιούν τα χαρακτηριστικά των πτηνών
- 3.3 Εντυπωσιακά είδη πουλιών γίνονται σύμβολα ολόκληρων περιοχών

4: Πουλιά σε εμβλήματα-οικόσημα και φτερά πουλιών αποτελούν τη συμβολική έκφραση αυτής της σύνδεσης

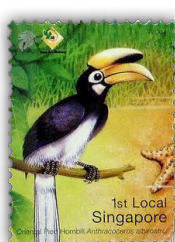
- 4.1 Ενδεικτικά: Ο αετός και οι σύντροφοί του συμβολίζουν την δύναμη
- 4.2 Στις επιστολές και πάνω από τα σύννεφα: Τα φτερά συμβολίζουν την ταχύτητα και κινητικότητα
- 4.3 Φτερά διακοσμούν κεφάλι και ενδύματα, εξασφαλίζοντας την κοινωνική θέση

5: Οι σχέσεις μεταξύ πουλιών και ανθρώπων χωρίς συμβολισμούς

- 5.1 Από τον συμβολισμό στην βεβήλωση: Υπάρχουν άλλες ανάγκες για φτερά
- 5.2. Φτερωτές λιχουδιές
- 5.3 Το επιτυχές κυνήγι επιτρέπει τέτοια αντιμετώπιση
- 5.4 Προγραμματισμένη πτηνοτροφία είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος απόκτησης κρέατος και φτερών
- 5.5 Η διατήρηση πουλιών για "υψηλότερους στόχους": Συνεργασίες μεταξύ ανθρωπότητας και πουλιών
- 5.6 Φίλοι στο σαλόνι: Το χόμπι των κλουβιών και των πτηνοτροφείων.

6: Τι θα απογίνει όμως η "φτερωτή γοητεία" στην ελεύθερη φύση;

- 6.1 Μια ματιά έξω: Ο κόσμος των πουλιών φωνάζει S.O.S.
- 6.2 Τα πουλιά υπό απειλή: Οι άνθρωποι τους παρέχουν τις υπηρεσίες τους
- 6.3 Μέλλον ή ουτοπία; Τρία οράματα για την "φτερωτή γοητεία"

Η Ανδρομέδα ήταν κόρη του Κηφέα και της Κασσιόπειας, βασιλέων του βασιλείου της Αιθιοπίας. Η Κασσιόπη, θεωρούσε ότι η Ανδρομέδα ήταν τόσο όμορφη όσο και οι Νηρηίδες, γεγονός που οι νύμφες της θάλασσας θεώρησαν ως προσβολή. Γι' αυτό και παραπονέθηκαν στον Ποσειδώνα, ο οποίος εξοργίστηκε και απείλησε να καταστρέψει το βασίλειο της Αιθιοπίας. Λίγο μετά, σε εφαρμογή της απειλής του, έριξε λιμό στη χώρα και έστειλε ένα θαλάσσιο τέρας που κατέτρωγε το λαό και τη χώρα.

Ο Αιθίοπας βασιλιάς, βλέποντας τη καταστροφή που προκαλούσε το μένος του Ποσειδώνα, έσπευσε στο μαντείο του Άμμωνα ζητώντας να χρησθή του για το τι έπρεπε να κάνει. Η απάντηση ήταν πολύ σκληρή. Η σωτηρία θα ερχόταν μόνο αν ο βασιλιάς παρέδιδε την κόρη του Ανδρομέδα στο τέρας. Μη έχοντας άλλη λύση, ο Κηφέας διέταξε να αλυσοδέσουν την Ανδρομέδα σε ένα βράχο δίπλα στη θάλασσα, για να την καταβροχθίσει το θαλάσσιο τέρας.

Ευτυχώς, και για καλή της τύχη, λίγο μετά πέρασε από εκεί ο Περσέας, ο γιος του Δία και της Δανάης και ανιψιός του βα-

σιλιά του Άργους. Επιστρέφοντας από τη σφαγή της Γοργούς δια θαλάσσης διέκρινε την αλυσοδεμένη Ανδρομέδα, την πλησίασε, θαμπώθηκε από την ομορφιά της και αμέσως την ερωτεύτηκε. Ήταν τόσο μεγάλος ο έρωτάς του, ώστε υποσχέθηκε να την σώσει εάν οι γονείς της θα του επέτρεπαν να την παντρευτεί. Ο Κηφέας και η Κασσιόπη δέχτηκαν αμέσως, ο Περσέας σκότωσε το τέρας, ελευθέρωσε την Ανδρομέδα και την παντρεύτηκε, αγνοώντας τον Φινέα, με τον οποίο ήταν αρβωνιασμένη.

Στη διάρκεια της γαμήλιας τελετής ξέσπασε καβγάς ανάμεσα στους δυο άνδρες. Όμως ο Φινέας έκανε το λάθος να κοιτάξει το κεφάλι της Γοργούς και αμέσως πέτρωσε.

Στη γαμήλια γιορτή που ακολούθησε, οι γονείς της δεν παρενέβησαν. Είχαν ξεχάσει την υπόσχεσή τους στον Περσέα.

Μετά το γάμο, η Ανδρομέδα άφησε τη χώρα της, την Αιθιοπία, για να ζήσει με τον Περσέα, ο οποίος αργότερα έγινε βασιλιάς της Τιρύνθου και των Μυκηθών. Γέννησαν έξι γιους: τον Πέρση, τον Αλκαίο, τον Ήλιο, το Μέστορα, τον Σθενελό, και τον Ηλεκτρώνα και μια κόρη τη

Η στιγμή που ο Περσέας ελευθερώνει την Ανδρομέδα (Rubens). Δεξιά, λεπτομέρεια από άλλο πίνακα του Ρούμπενς.

Ο Περσέας με το κεφάλι της Μέδουσας.

Η απελευθέρωση της Ανδρομέδας από τον Περσέα (Rubens, 1622)

Γοργοφώνη.

Μετά το θάνατο της Ανδρομέδας, η Αθηνά την έκανε άστρο και την έβαλε στους αστερισμούς του βόρειου ουρανού, κοντά στον Περσέα και την Κασσιόπεια.

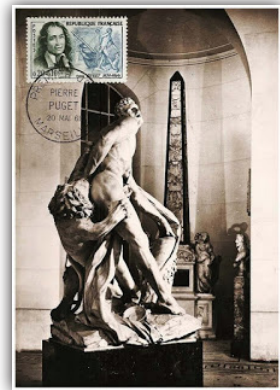

Δίας και Δανάη.
Γονείς του Περσέα.

Το μύθο του Περσέα και της Ανδρομέδας παρουσίασαν σε τραγωδίες τους ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης, καθώς και ο Γάλλος Κορνήλιος (Pierre Corneille). Στην τέχνη έγινε δημοφιλής από την κλασική εποχή. Είναι ένας από τους πολλούς ελληνικούς μύθους με θέμα την επέμβαση ενός ήρωα για τη διάσωση ενός υποψηφίου θύματος ενός ανεπιθύμητου ιερού γάμου. Ένα από τα γνωστά μοτίβα "πριγκίπισσα και δράκος".

Σκηνή της τραγωδίας του Σοφοκλή *Ανδρομέδα*

Περσέας και Ανδρομέδα του Γάλλου Pierre Puget (Λούβρο).

Στα χρόνια της Αναγέννησης, το ενδιαφέρον του μύθου αναζωογονήθηκε, ιδιαίτερα όταν ο Οβίδιος τον περιέλαβε στις *Μεταμορφώσεις* του.

Π. Λ.

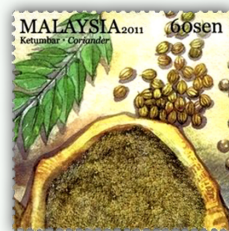
Αστερισμοί Περσέα και Ανδρομέδας

Ο κόλιανδρος

Το όνομα του κόλιανδρου συναντήθηκε για πρώτη φορά σε μυκηναϊκό κείμενο συλλαβικής γραμμικής Β και αποκρυπτογραφήθηκε ως ko-ri-ja-da-na, από το οποίο και μετεξελίχθηκε στο αρχαίο ελληνικό κοριάννον. Στα αγγλικά, το φυτό εμφανίστηκε στα τέλη του 14ου αιώνα με το όνομα coriande, από το παλιό γαλλικό coriandre και το λατινικό coriandrum.

Στη χώρα μας ο κόλιανδρος είναι επίσης γνωστός ως κοριάνδρος, κουτβαράς, κινέζικος μαϊντανός ή ντάνια. Είναι ετήσιο φυτό-βότανο, ιθαγενές σε περιοχές που εκτείνονται από τη Νότια Ευρώπη και τη Βόρεια Αφρική, ως τη Νοτιοδυτική Ασία. Φτάνει σε ύψος έως τα 50 εκ., έχει φύλλα μεταβλητά σε σχήμα, με

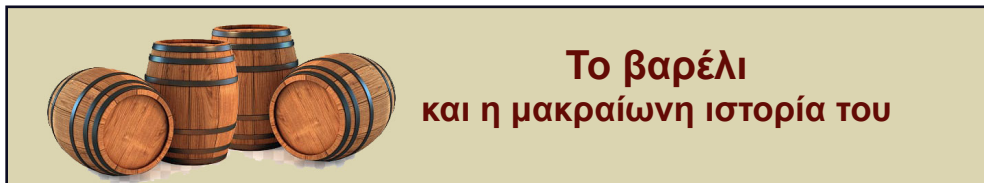

φαρδιούς λοβούς στη βάση του φυτού και λεπτούς και φτερωτούς ψηλότερα στους ανθοφόρους βλαστούς. Τα άνθη είναι ασύμμετρα, λευκά ή πολύ απαλό ροζ, και οι καρποί είναι σφαιρικοί, διαμέτρου 3-5 χιλ. Αν και μερικές φορές οι καρποί τρώγονται μόνοι τους, οι σπόροι συχνά χρησιμοποιούνται ως καρύκευμα ή πρόσθετο συστατικό σε άλλα τρόφιμα.

Όλα τα μέρη του φυτού είναι βρώσιμα, αλλά τα φρέσκα φύλλα και οι αποξηραμένοι σπόροι είναι τα μέρη που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται στο μαγείρεμα.

Ο κοριάνδρος είναι κοινός στις κουζίνες των χωρών ολόκληρου σχεδόν του κόσμου.

Λ. Τ.

Το βαρέλι και η μακραίωνη ιστορία του

Οι άνθρωποι ανακάλυψαν την τέχνη της βαρελοποιίας από τα πολύ παλιά χρόνια. Μια αιγυπτιακή τοιχογραφία στον τάφο του Ρα-Ηεζί που χρονολογείται από το 2600 π.Χ., δείχνει ένα ξύλινο βαρέλι κατασκευασμένο από βαρελοσανίδες και δεμένο με ξύλινα στεφάνια. Χρησίμευε για τη μέτρηση του καλαμποκιού. Μια άλλη αιγυπτιακή τοιχογραφία που χρονολογείται από το 1900 π.Χ. δείχνει βαρελά και βαρέλια κατασκευασμένα από βαρελοσανίδες που χρησιμοποιούνταν στη συγκομιδή των σταφυλιών. Αναφέρονται επίσης βαρέλια από ξύλο φοινίκων σε χρήση στην αρχαία Βαβυλώνα.

Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι τον 5ο αιώνα π.Χ. το θαλάσσιο εμπόριο κρασιού μεταξύ της Αρμενίας και της Μεσοποταμίας γινόταν με τη χρήση βαρελιών από φοίνικα, παρά τη δυσκολία και δυσκαμψία αυτού του ξύλου.

Στην Ευρώπη, στη λάσπη λιμνιάων χωριών του βορρά, βρέθηκαν κάδοι και βαρέλια που χρονολογούνται από το 200 π.Χ.

Ο Ρωμαίος ιστορικός Πλίνιος ο Πρεσβύτερος αναφέρει ότι η βαρελοποιία στην Ευρώπη προήλθε από τους Γαλάτες. Στα αλπικά χωριά τους, τα ποτά τους φυλάσσονταν σε ξύλινα βαρέλια που ήταν δεμένα με στεφάνια. Ο Πλίνιος αναγνώρισε τρεις διαφορετικούς τύπους βαρελοποιών: Κοινούς βαρελοποιούς, βαρελοποιούς κρασιού και

βαρελοποιούς που κατασκευάζουν μεγάλα βαρέλια. Τα μεγάλα βαρέλια χρειάζονται περισσότερες και μεγαλύτερες βαρελοσανίδες, γι' αυτό και είναι πιο δύσκολο να συναρμολογηθούν.

Βαρελάδες υπήρχαν και στη Ρώμη. Ήταν ανεξάρτητοι έμποροι και μετέφεραν την τέχνη τους στους γιους τους. Ο γεωγράφος Στράβων καταγράφει ότι οι Έλληνες επένδυαν τους ξύλινους "πίθους" με ρετσίνα για να σταματήσει η διαρροή του κρασιού.

Παραδοσιακά, το βαρέλι χρησιμοποιείται επίσης ως μονάδα μέτρησης όγκου ή βάρους ενός συγκεκριμένου αγαθού. Για παράδειγμα, ένα βαρέλι πετρελαίου ισούται με 42 αμερικανικά γαλόνια ή 159 λίτρα, αν και λόγω του ιδιότυπου σχήματός τους, ο υπολογισμός του όγκου ενός βαρελιού είναι δύσκολος.

Τα βαρέλια χρησιμοποιήθηκαν μερικές φορές και για στρατιωτικούς σκοπούς. Ο Ιούλιος Καίσαρ χρησιμοποίησε καταπέλτες για να εκσφενδονίσει φλεγόμενα βαρέλια πίσσας σε πόλεις υπό πολιορκία, για να τις πυρπολήσει. Οι Ρωμαίοι χρησιμοποίησαν επίσης κενά βαρέλια για να κάνουν πλωτές γέφυρες για να διασχίσουν ποτάμια.

Άδεια βαρέλια χρησιμοποιήθηκαν επίσης ως τοιχία ρηχών πηγαδιών τουλάχιστον από τους ρωμαϊκούς χρόνους. Τέτοια βαρέλια βρέθηκαν το 1897

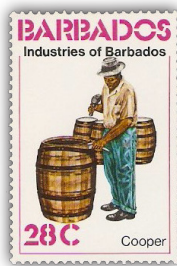
κατά τη διάρκεια της αρχαιολογικής ανασκαφής στη Βρετανία, στο Ρωμαϊκό χωριό

Μεσαιωνικός βαρελάς

Βαρελοποιόι διαφόρων εποχών και πολιτισμών. Κάτω, ένας Γιαπωνέζος κατασκευάζει ένα τεράστιο βαρέλι!

Silchester. Ήταν κατασκευασμένα από πυρηναίο ασημένιο έλατο, οι βαρελοσανίδες είχαν πάχος μιάμιση ίντσας και έφεραν χαραγμένους ρωμαϊκούς αριθμούς για να βοηθούν στην επανασυναρμολόγηση

Στην αγγλοσαξονική Βρετανία αποθήκευαν αλεύρι, βούτυρο, μέλι και υδρομέλι σε ξύλινα βαρέλια. Τα βαρέλια για ποτά κατασκευάζονταν επίσης από μικρές δοκίδες δρυός, ίταμου ή πεύκου, απαιτώντας αξιοσημείωτη τεχνική για να συγκρατούν υγρά. Θεωρούνταν πολύτιμα αντικείμενα και μερικές φορές θάβονταν με τους νεκρούς ως μεταθανάτια συνοδευτικά.

Ένα μεγάλο βαρέλι και ένας κουβάς βρέθηκαν σε ένα πλοίο των Βίκινγκ (Viking Gokstad) που ανασκάφηκε κοντά στο Φιόρντ του Όσλο το 1880.

Η αποκλειστική χειρονακτική κατασκευή των βαρελιών συναντάται σήμερα μόνο σε βιοτεχνίες. Ωστόσο υπάρχουν πολλά μηχανήματα

που βοηθούν τους βαρελοποιούς, ιδίως στις σκληρές και κουραστικές εργασίες του πλανίσματος βαρελοσανίδων, του σφιξίματος μεταξύ τους, κλπ. Αντίθετα, όλες οι επισκευές γίνονται πάντα με τα χέρια.

Στη βαρελοποιία χρησιμοποιούνται κυρίως κορμοί δέντρων δρυός, που χωρίζονται σε τεταρτημόρια. Αυτά κόβονται κατόπιν σε σανίδες και κάμπτονται με τη βοήθεια της θερμότητας. Στη συνέχεια σκάβεται κατά μήκος τους ένα αυλάκι, στο οποίο θα θηλυκώσει η αντίστοιχη αυλακιά της επόμενης σανίδας.

Τέλος, τσέρκια ξύλινα ή μεταλλικά κρατούν σφιχτά στη θέση τους τις συναρμολογημένες βαρελοσανίδες, οπότε το βαρέλι είναι έτοιμο για να χρησιμοποιηθεί.

Η ποιότητα του ξύλου και η μέθοδος κατασκευής του βαρελιού, ειδικά στη φάση της θέρμανσης των σανίδων, έχουν μεγάλη επίδραση στη γεύση του κρασιού.

Παντελής Λεούσης

Στα νησιά Κόκος τα βαρέλια πετάγονταν στη θάλασσα και τα "ψαρεύουν" κολυμπώντας.

Το βαρέλι ήταν αγαπημένο θέμα για "φάνσι" σφραγίδες

Από την παραγωγή στα βαρέλια και στα κελάρια, μέχρι την ωρίμανση και συντήρηση

Παρά το γεγονός ότι το ουίσκι, το εθνικό ποτό της Σκωτίας, απέκτησε δημοτικότητα σε όλο τον κόσμο μετά τον 15ο αιώνα, η προέλευσή του μπορεί να επισημανθεί σε πολύ παλαιότερες περιόδους της ιστορίας.

Παρασκευάζεται μέσω απόσταξης σιτηρών που έχουν υποστεί ζύμωση. Τα πρώτα ιστορικά στοιχεία αυτής της διαδικασίας βρέθηκαν σε αρχαιολογικές ανασκαφές στη Βαβυλώνα της Μεσοποταμίας. Χρησιμοποιούσαν αρχικά για τη δημιουργία αρωμάτων, εξαπλώθηκε σιγά-σιγά σε διάφορους αρχαίους πολιτισμούς, βελτιώθηκαν οι μέθοδοι παρασκευής του, μέχρι που βρήκε μόνιμη στέγη πίσω από τα τείχη των χριστιανικών μοναστηριών της Ευρώπης. Η ανάγκη των μοναχών να παράγουν οινοπνευματώδη ποτά για τις θρησκευτικές τελετές ήταν αυτή που διατήρησε τη διαδικασία της ζύμωσης και απόσταξης στα δύσκολα χρόνια του σκοτεινού Μεσαίωνα.

Πιστεύεται ότι η απόσταξη ήρθε στην Ιρλανδία και τη Σκωτία μεταξύ 11ου και 13ου αιώνα μέσω των χριστιανών μοναχών, αλλά μερικά αρχεία δείχνουν ότι και οι Αρχαία Κέλτες χρησιμοποιούσαν απόσταξη για την παραγωγή του "uisgebeatha" (νερό της ζωής).

Ένα από τα καθοριστικά στοιχεία στην εκκλαίευση της μπίρας και του ουίσκι στη Βόρεια Ευρώπη ήταν η περιορισμένη πρόσβαση που είχαν στα σταφύλια, για την παραγωγή κρασιού. Με το διάβα του χρόνου, τελειοποιώντας τη διαδικασία της απόσταξης, οι Σκοτσέζοι έγιναν

σύντομα παγκόσμιοι ηγέτες στην παραγωγή ουίσκι ποιότητας. Γραπτή μαρτυρία του 1494 φανερώνει ότι η παραγωγή και η κατανάλωση ουίσκι είχε ήδη ευρύτατα διαδοθεί στις σκοτσέζικο κοινό.

Η δημοτικότητα του ουίσκι αυξήθηκε στις αρχές του 16ου αιώνα, μέχρις ότου το 1541 ο βασιλιάς Ερρίκος 8ος έκλεισε τα μοναστήρια στη Σκωτία. Αυτό ανάγκασε τους μοναχούς που έμειναν άνεργοι να ξεκινήσουν την ιδιωτική παραγωγή του ουίσκι, διαδίδοντας έτσι τα μυστικά της διαδικασίας σε ολόκληρη τη Σκωτία.

Στην αρχή του 18ου αιώνα, η αγάπη των Σκωτσέζων για το ουίσκι θα θεθεί πάλι σε δοκιμασία όταν το αγγλικό στέμμα συγχωνεύθηκε με τη Σκωτία και επιβλήθηκαν νέοι σκληροί φόροι στα αποστακτήρια που δεν διέθεταν άδεια.

Για να καταπολεμηθεί αυτός ο φόρος που μείωσε σε μεγάλο βαθμό την παραγωγή του ουίσκι σε ολόκληρη την Βόρεια Ευρώπη, οι Σκωτσέζικο ζυθοποιοί ξεκίνησε την παραγωγή του παράνομα. Χιλιάδες μυστικά αποστακτήρια άρχισαν να λειτουργούν σε όλη τη βόρεια Αγγλία, κυρίως κατά τη διάρκεια της νύχτας, όταν η χαμηλή ορατότητα έκρυβε τον καπνό.

Το λαθρεμπόριο ουίσκι άρχισε γρήγορα να ανθίζει. Οι μάχες μεταξύ λαθρεμπόρων και κυβερνητικών υπαλλήλων διάρκεσαν για πάνω από 150 χρόνια. Όλα

αυτά τα χρόνια, η έλλειψη του ουίσκι είχε μεγάλη επίδραση σε αρκετές χώρες. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια της Αμερικανικής

Αποστακτήριο ουίσκι στη Σουηδία

Βινιέτα με "Παλιό ουίσκι Ιρλανδίας"

Μηχανόσημο εταιρείας παραγωγής ουίσκι

Επανάστασης το ούισκι έγινε τόσο σπάνιο, ώστε χρησιμοποιείτο συχνά και ως νόμισμα. Λίγα χρόνια μετά το τέλος του πολέμου, η κυβέρνηση των ΗΠΑ επανέλαβε το ίδιο λάθος, εισάγοντας βαρείς φόρους για τα συστατικά, την παραγωγή και τις πωλήσεις του ούισκι. Αυτό έφερε μεγάλη δυσαρέσκεια μεταξύ των εργαζομένων στα αγροκτήματα και τους ώθησε στο να αρχίσουν την περίφημη "Εξέγερση του Ούισκι".

Τέλος σε αυτό το πρόβλημα δόθηκε στη Σκωτία το 1823, όταν η αγγλική κυβέρνηση εισήγαγε νόμο που νομιμοποίησε την παραγωγή του ούισκι, με συνέπεια την αναζωογόνηση της παρασκευής του σε Σκωτία και Ιρλανδία, και στην εξέλιξη νέων τεχνολογικών καινοτομιών που συντόμευαν τη διαδικασία παραγωγής και βελτίωσαν την ποιότητα του προϊόντος.

Το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα σημάδεύτηκε από δύο σημαντικά γεγονότα. Ο Scott Andrew Usher τελειοποίησε το blended ούισκι, και κατάφερε να το διεθνοποιήσει, καθιστώντας το ένα από τα πιο επιτυχημένα αλκοολούχα ποτά. Στην επιτυχία του αυτή συνέβαλε και η ξαφνική εξάπλωση της φυλλοξήρας που αποδεκάτισε την παγκόσμια παραγωγή κρασιού, στρέφοντας την προσοχή του παγκόσμιου πληθυσμού στο

μα, με το γνωστό νόμο της "ποτοαπαγόρευσης" που διήρκεσε από το 1920 ως το 1933.

Όπως και με την πολυετή απαγόρευση του οινοπνεύματος στη Σκωτία, σύντομα και στις Ηνωμένες Πολιτείες το κοινό άρχισε το δικό του κρυφή παραγωγή και διακίνηση του αλκοόλ, με αποτέλεσμα την άνοδο της μικροεγκληματικότητας, το σχηματισμό οργανωμένων εγκληματικών οργανώσεων κλπ. Το τέλος της απαγόρευσης, μετά τη δημόσια πίεση, ήρθε το 1933.

Οι εξελίξεις στο πλαίσιο της βιομηχανίας οινοπνευματωδών ποτών ήταν επίσης σοβαρά καταστροφικές και η μεγάλη πλειονότητα των ζυθοποιών πριν από την απαγόρευση αναγκάστηκαν να κλείσουν τις επιχειρήσεις τους, γεγονός που οδήγησε στο κλείσιμο πολλών ταβερνών, τη μαζική απώλεια θέσεων εργασίας και τη γενική οικονομική ανατροπή.

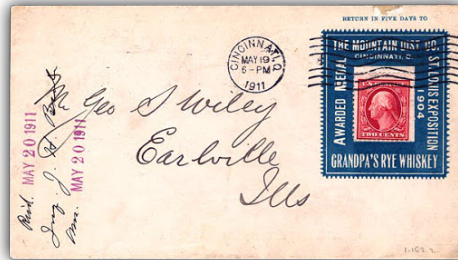
Οι επιπτώσεις της ποτο-απαγόρευσης στις ήταν μεγάλες. Πολλές επιχειρήσεις, όπως μπαρ, ταβέρνες κλπ. έκλεισαν και πλήθος υπαλλήλων έχασαν την εργασία τους. Παράλληλα επιπτώσεις υπήρξαν και στην κουλτούρα της κατανάλωσης του αλκοόλ. Τα βαριά ποτά αύξησαν τη δημοτικότητα τους εις βάρος των παλιών δημοφιλούς μπίρας και του κρασιού, και άρχισε να γίνεται κοινωνικά αποδεκτή η εμφάνιση γυναικών να πίνουν σε σαλόνι και μπαρ.

Στις μέρες μας η δημοτικότητα του ούισκι συνεχίζει να αυξάνεται, ξεπερνώντας σε παραγωγή τα 1,2 δισεκατομμύρια φιάλες ετησίως.

Λάκης Τσάκωνας

“Ούισκι για μια μέρα, ύπνος για πάντα. Στόπι!”

Διαφημιστική έκδοση βραβευμένου ούισκι.

Ωραίο ρεπλικέ φάκελος του 1903

Η Ιταλία τιμά φιλοτελικά τα θύματα της Μαφίας

Στην πολύπαθη από την Μαφία Ιταλία, η 21η Μαρτίου έχει οριστεί ως ημέρα μνήμης των θυμάτων αυτής της εγκληματικής οργάνωσης που δρα στη χώρα από τα τέλη του 19ου αιώνα.

Η Μαφία άρχισε τη δράση της πρώτα στην Σικελία ως Κόζα Νόστρα, και με τον καιρό άπλωσε τα πλοκάμια της μέχρι τις ΗΠΑ. Φοιτητές, μέλη οικογενειών των θυμάτων, τοπικοί παράγοντες, πολιτικοί και απλοί πολίτες συγκεντρώνονται κάθε 21η Μαρτίου στις πλατείες των πόλεων σε εκδήλωση μνήμης αυτών που χάθηκαν. Διαμαρτύρονται γι' αυτή τη γάγγραινα που τόσα κακά έχει προκαλέσει και που δεν λείει να θεραπευτεί. Χιλιάδες οι πολίτες που συμμετέχουν σε αυτές τις εκδηλώσεις. Τον περασμένο χρόνο, για παράδειγμα, στο Παλέρμο πάνω από δέκα χιλιάδες άνθρωποι διέσχισαν εν πομπή τους κεντρικούς δρόμους της πόλης και κατέληξαν στην Πλατεία Βέρντι, κρατώντας πλακάτ που έγραφαν "Ενωμένοι θα νικήσουμε", "Το καλό νικά" κλ.π.

Τα ιταλικά ταχυδρομεία έχουν από χρόνια προχωρήσει στην έκδοση γραμματοσήμων στη μνήμη αρκετών από τα επιφανέστερα θύματα της Μαφίας, τα οποία και παρουσιάζουμε παρακάτω.

Ο δικαστικός Paolo Borsellino (1940–1992) και Giovanni Falcone (1938-1992) (1). Ο πρώτος ήταν Ιταλός εισαγγελέας. Εκτελέστηκε στο Παλέρμο με βόμβα που τοποθε-

τήθηκε στο αυτοκίνητό του, 57 ημέρες μετά από τον φίλο, συμπολίτη και συνεργάτη του ενάντια στο έγκλημα, δικαστή Falcone που δολοφονήθηκε στην πόλη Καπάτσι. Η εικόνα αυτή των δύο δολοφονημένων δικαστών έγινε σύμβολο του αγώνα κατά της Κόζα Νόστρα και χρησιμοποιείται συχνά σε αφίσες και άρθρα σχετικά με τον αγώνα κατά της Μαφίας.

Οι Rosario Di Salvo (1946-1982) και Pio La Torre (1927 – 1982) (2), ήταν μέλη του Κ.Κ. Ιταλίας και εκτελέστηκαν επειδή η τότε αριστερή κυβέρνηση εισήγαγε ένα νέο νόμο, με βάση τον οποίο τα δικαστήρια είχαν τη δυνατότητα να απογασίζον την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων προσώπων που ανήκαν στη Μαφία.

Η Emma Iane (1967– 1992) (3), ήταν Ιταλίδα αστυνομικός. Σκοτώθηκε κατά την επίθεση της Κόζα Νόστρα εναντίον του δικαστή Paolo Borsellino (1).

Ήταν η πρώτη γυναίκα αξιωματικός της αστυνομίας που έχασε τη ζωή της κατά τη διάρκεια του καθήκοντος και της Μαφίας.

Ο Pino Puglisi (1937–1993) (4) ήταν Ρωμαιοκαθολικός ιερέας. Εκτελέστηκε στα 56α γενέθλια του διότι αμφισβήτησε ανοιχτά την Μαφία που έλεγχε την περιοχή της εννορίας του. Τέλος, ο Peppino Impastato (1948 –1978) (5) ήταν πολιτικός ακτιβιστής. Εκτελέστηκε διότι διακήρυξε ανοιχτά την αντίθεσή του στη Μαφία.

Λ. Κ.

1

2

3

4

5

Αναδημοσιεύσεων συνέχεια

Ο φιλοτελικός σύλλογος του Κάλιαρι της Ιταλίας αναδημοσίευσε δύο ακόμη άρθρα του περιοδικού μας. Το "Αλεξικέραυνο" (<http://assfilatelicaagliari.altervista.org/il-parafulmine-tra-i-denti/>) και το "Όμποε" (<http://assfilatelicaagliari.altervista.org/francobolli-raccontano-loboe-dagli-antichi-aulos-allattuale-strumento-dellorchestra-sinfonica/>). Αυτό το τελευταίο αναδημοσιεύτηκε επίσης από το διαδικτυακό περιοδικό *IL POSTALISTA per la FILATELIA TEMATICA*, καθώς από το τριμημιαίο μουσικοφιλοτελικό περιοδικό *IL PODIO* (το πόντιουμ).

Διαδικτυακή συζήτηση με τα ΕΛΤΑ

Την Τετάρτη, 30 Δεκεμβρίου, ο νέος Διευθυντής Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ κ. Λάζαρος Λαζαρίδης προσκάλεσε τους προέδρους των φιλοτελικών σωματείων της χώρας σε (διαδικτυακή) "εποικοδομητική συζήτηση εφ' όλης της ύλης". Ανταποκρίθηκαν 15 σωματεία. Κατ' αυτήν δόθηκε η ευκαιρία να ακουστούν τα προβλήματα του οργανωμένου φιλοτελισμού, να υποβληθούν προτάσεις, να προβληθούν αιτήματα και να ακουστούν απαντήσεις εκ μέρους του κ. Διευθυντού. Η όλη εκδήλωση άφησε καλές εντυπώσεις και

ελπίδες για μία νέα εποχή συνεργασίας με τα ΕΛΤΑ, για το καλό του ελληνικού φιλοτελισμού. Ολόκληρος ο φιλοτελικός κόσμος της χώρας εύχεται καλή επιτυχία στο έργο του κ. Λαζαρίδη.

Φιλοτελικά πένθη

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έφυγε από τη ζωή ο Αθανάσιος Κάζης, επί χρόνια πρόεδρος της Φιλοτελικής Εταιρείας Δράμας. Ο εκλιπών ήταν ένας από τους δραστηριότερους προέδρους των σωματείων της περιφέρειας. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

ΕΛΤΑ, εκδοτικό πρόγραμμα 2021

Ανακοινώθηκαν από τα ΕΛΤΑ οι δέκα σειρές γραμματοσήμων του 2021, ως εξής:

1. "Ελλάδα 2021 α" (28/1/2021)
2. "Ελλάδα 2021 β (24 ή 25/3)
3. "Eurogra 2021" (Απειλούμενα ζώα, 6/5)
4. "Ολυμπιακοί Αγώνες Τόκιο" (3/6)
5. "EuroMed 2021" (Κοσμήματα, 13/7)
6. "Ελλάδα 2021 γ" (Φιλέλληνες, 23/9)
7. "Παιδί και Γραμματόσημο" (7/10)
8. "Χριστούγεννα 2021" (4/11)
9. "NOTOS 2021" (19/11)
10. "Ελλάδα 2021 δ" (16/12).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του Αθανάσιου Κάζη, Προέδρου της Φιλοτελικής Εταιρείας Δράμας και ακάματου εργάτη του φιλοτελισμού, συνήλθε διαδικτυακά εκτάκτως σήμερα, 18 Δεκεμβρίου 2020, και αποφάσισε ομόφωνα τα κάτωθι:

1. Να εκφραστούν θερμά συλλυπητήρια του Δ. Σ. στους οικείους του.
2. Να δημοσιευθεί το παρόν στον περιοδικό φιλοτελικό τύπο.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Π. ΛΕΟΥΣΗΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

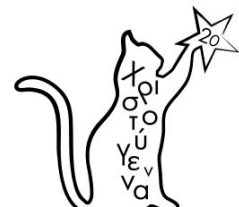
ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 3 Νοεμβρίου 2020 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά **"2.500 χρόνια από την μάχη των Θερμοπυλών"**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα σε 5.000 πλήρεις σειρές προς € 4.90 και δύο φεγιά σε 25.000 σελ προς € 4.90 έκαστο. Κυκλοφόρησαν επίσης 4.000 σελ ΦΓΗΚ (γραμματόσημα και φεγιά) προς € 12.02 το σελ, 500 λευκώματα σειράς προς € 20,16 έκαστο και 300 σελ καρτών Μάξιμουμ προς € 5,16.

• Στις 23 Νοεμβρίου 2020 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά **"Χριστούγεννα 2020"**, αποτελούμενη από δύο

ΑΘΗΝΑΙ 23-11-2020

γραμματόσημα σε 500.000 πλήρεις σειρές, προς € 1.90 η σειρά. Κυκλοφόρησαν επίσης ένα φεγιά σε 5000 αντίτυπα προς € 1.90, 4.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 3.60 το σετ, 15.000 τευχίδια 10 αυτοκόλλητων γραμματοσήμων της κλάσης 0,90 και ισόποσα του 1.00 ευρώ προς € 9.00 και € 10 το τεμάχιο, αντίστοιχα, καθώς και 500 λευκώματα σειράς προς € 15.00 έκαστο.

• Στις 3 Δεκεμβρίου 2020 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά "Παιδί και γραμματόσημο- Stop Bullying", αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα σε 1.500.000 πλήρεις σειρές, προς € 4/00 η σειρά. Κυκλοφόρησαν επίσης 4.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 6.50 το σετ, καθώς και 500 λευκώματα σειράς προς € 15.00 έκαστο.

ΚΥΠΡΟΥ

• Στις 19 Νοεμβρίου 2020 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο "Χριστούγεννα 2020", τριών γραμματοσήμων ονομαστικής αξίας € 1.39, σε 55.000 πλήρεις σειρές και σε δύο ενότητες. Κυκλοφόρησαν επίσης 5.000 ΦΠΗΚ από κάθε ενότητα, προς € 1.17 και 0.99 αντίστοιχα, καθώς και Κάρτες Μάξιμουμ προς € 2.55 η πλήρης σειρά.

β) ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

• Με την ευκαιρία της ανακήρυξης από το Δήμο Αग्रινίου του έτους 2000 ως έτος Κωνσταντίνου Χατζόπουλου με αφορμή τα 200 χρόνια από το θάνατό του, χρησιμοποιήθηκε η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

• Αναγνωρίζοντας τα ΕΛΤΑ την υπεράνθρωπη προσπάθεια των επαγγελματιών υγείας κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοι-

ού, εξέδωσε την εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

- Με αφορμή τη συμπλήρωση 25 χρόνων δράσης του Οργανισμού "Το Χαμόγελο του Παιδιού", χρησιμοποιήθηκε στις 22/12/2020 η εικονιζόμενη σφραγίδα.

- Με αφορμή τη συμπλήρωση 25 χρόνων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας χρησιμοποιήθηκε στις 17/12/2020 η εικονιζόμενη σφραγίδα.

ΚΥΠΡΟΥ

• S2/2020. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την "Παγκόσμια Ημέρα Ταχυδρομείων" χρησιμοποιήθηκε από 5 έως 9 Οκτωβρίου το γνωστό επαναλαμβανόμενο αναμνηστικό σύνθημα.

• S3/2020. Στα πλαίσια των εορτασμών της Επετείου των 60 χρόνων από την Ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, χρησιμοποιήθηκε από 5 έως 31 Δεκεμβρίου το εκονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα.

Η Κουνουπιέρα

Ενώ για εμάς κουνουπιέρα είναι ένα ύφασμα λεπτού πλέγματος, όπως γάζα ή τούλι, που μπαίνει στα κρεβάτια για αποφεύγονταν τα ανεπιθύμητα τσιμπήματα κουνουπιών και άλλων ανεπιθύμητων εντόμων, για πολλούς ξένους κουνουπιέρες θεωρούνται και οι σίτες που παίζουν προστατευτικό ρόλο για ευρύτερους χώρους, όπως αίθουσες και δωμάτια. Η κουνουπιέρα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο εξάρτημα για την προστασία του ανθρώπου από έντομα φορείς ασθενειών, όπως ο κίτρινος πυρετός, η ελονοσία, κ.λπ. Χρησιμοποιείται από πολύ παλιά, κυρίως για την προστασία από τον Κώνωπα τον Ανωφελή, τον φορέα μετάδοσης της ελονοσίας που, πριν την ανακάλυψη του κινίνου, είχε προκαλέσει εκατομμύρια νεκρούς.

Η πρώτη καταγραφή συμπτωμάτων που μοιάζουν με ελονοσία εμφανίστηκε ήδη από το 2700 π.Χ., στην Κίνα. Ωστόσο, τα κουνουπια ως φορέας αυτής της ασθένειας αναγνωρίστηκαν μόλις το 1880.

Η κουνουπιέρα έχει μακρά ιστορία. Η χρήση της χρονολογείται στους προϊστορικούς χρόνους. Λέγεται ότι η Κλεοπάτρα, η τελευταία ενεργός φαραώ της Αιγύπτου, κοιμόταν υπό την προστασία κουνουπιέρας. Αν και η χρήση του όρου χρονολογείται από τα μέσα του 18ου αιώνα, η ινδική λογοτεχνία από τα τέλη της μεσαιωνικής περιόδου αναφέρεται στη χρήση της στις λατρευτικές λειτουργίες των Ινδουιστών. Η domatera (κουνουπιέρα) αναφέρεται επίσης στα ποιήματα του Annapayya, του πρώτου γνωστού μουσικού, ποιητή και άγιου των Ινδουιστών.

Η μαζικότερη γνωστή χρήση κουνουπιέρας αναφέρεται στη διώρυγα του Σουέζ, κατά τη διάρκεια της κατασκευής της.

Λ. Τ.